

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

MUČEDNICKÁ SMRT

Autor práce: Nikola Mezková

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D., za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

MEZKOVÁ, N. *Mučednická smrt: bakalářská práce*. Příbram: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018. 72 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Klíčová slova: terorismus, islám, džihád, mučedník, atentát, smrt, ideologie

Hlavním cílem bakalářské práce je přiblížení vymezení terorismu a sebevražedného terorismu. Analýza aktuálních projevů sebevražedného terorismu a jeho feminizace a infantizace. Popis elektronického džihádu jako globálního nástroje pro rekrutaci a radikalizaci.

Pomocí dotazníkového šetření je v praktické části práce analyzován všeobecný přehled obyvatel různých věkových kategorií z České republiky v oblasti informovanosti ohledně obecného terorismu a sebevražedného terorismu. Celkem bylo rozdáno 100 dotazníků a jejich návratnost byla 100%.

Na základě dotazníkového šetření byly stanoveny tři hypotézy, které zní takto: Většina respondentů rozhodně vnímá terorismus ve světě jako hrozbu. Méně jak polovina respondentů ví co je sebevražedný terorismus. Více jak polovina respondentů neví co je kybernetický džihád.

ABSTRACT

MEZKOVÁ, N. *Martyr's death: Bachelor thesis*. Příbram: The College of European and Regional Studies, 2018. 72 p. Supervisor: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Key words: terrorism, islam, jihad, martyr, assassination, death, ideology

Thema in aim of the bachelor thesis is to bring closer the definition of terrorism and suicide terrorism. Analysis of current manifestations of suicidal terrorism and his feminisation and infantilization. Description of Electronic Jihad as a Global Instrument for Recruiting and Radicalization.

Using the questionnaire survey, a general over view of the population of different age categories of the Czech Republic in the field of general terrorism and suicide terrorism is analyzed in the practical part. Totally distributed 100 questionnaires and their return was 100 %.

Based on a questionnaire survey, free hypotheses have been identified, which read as follows: Most respondents definitely perceive terrorism in the world as a threat. Less than half of respondents know suicide terrorism is. More than half of respondents do not know cybernetic jihad is.

Obsah

Obsah.....	6
Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Vymezení základních pojmů	10
2.1 Terorismus	10
2.1.1 Vývojové etapy terorismu	11
2.1.2 Nástroje terorismu	13
2.1.3 Komunikace teroristů	13
2.1.4 Cíle a typy terorismu	14
2.1.5 Motivy terorismu.....	17
2.1.6 Charakteristika úspěšného teroristy	18
2.1.7 Osobnost teroristy	18
2.2 Sebevražedný terorismus	20
2.2.1 Nástin historie	20
2.2.2 Definice sebevražedného terorismu	22
2.2.3 Ospravedlnění sebevraždy jako mučednické smrti aneb jaké „výhody“ jsou nabízeny mučedníkům	24
2.2.4 Hadíthy	24
2.3 Formy sebevražedného terorismu	24
2.3.1 Sebevražedný atentát.....	25
2.3.2 Sebevražedné pumové atentáty	26
3 Aktuální projevy sebevražedného terorismu	27
3.1 Obecná charakteristika vývoje sebevražedného terorismu	27
3.2 Útoky osobním či nákladním autem	27
3.2.1 Bombové útoky	28
3.2.2 Zbraně hromadného ničení.....	30
3.3 Feminizace sebevražedného terorismu	30

3.4.1 Islámský stát: Nová generace	32
3.5 Elektronický džihád	35
4 PROTITERORISTICKÁ POLITIKA	37
4.1 Protiteroristická politika EU	37
4.1.1 Protiteroristické nástroje EU	37
4.2 Protiteroristická politika ČR	41
4.2.1 Vývoj protiteroristické politiky v ČR	43
4.2.2 Instituce a aktéři protiteroristické politiky v ČR.....	44
4.2.3 Protiteroristická legislativa	46
4.2.4 Nejvýznamnější bezpečnostní hrozby.....	46
5 EMPIRICKÝ VÝZKUM.....	48
5.1 Příprava dotazníku a otázek	48
5.1.1 Dotazník	48
5.1.2 Stanovení hypotéz výzkumu	48
5.2 Interpretace výsledku empirického šetření, včetně grafického znázornění	49
5.2.1 Výsledky hypotéz.....	55
Závěr.....	56
Seznam použitých zdrojů	59
Seznam zkratk	62
Seznam tabulek a grafů	64
Přílohy	65
Dotazník	69

Úvod

Terorismus je v současné době velmi aktuální téma, které je centrem pozornosti všech druhů médií. V posledních letech jej převážně podnítily organizace spojené s Islámským státem a velká imigrace utečenců z Blízkého východu. Téma terorismu, ale ještě více otázka utečenců, stejně jako spory mezi příznivci a odpůrci přijímání migrantů do určité míry zasáhly i Českou republiku. Poté, co Evropská komise dala najevo snahu o uplatňování systému kvót pro imigranty, proběhly demonstrace jak v naší zemi, tak v některých dalších státech Evropské unie.

V dějinách nebyl dříve terorismus vnímán jako bezpečnostní hrozba, ale lidé ho považovali pouze za riziko. Toto vnímání terorismu se změnilo ve druhé polovině 20. století, kdy v globálním rámci narůstal počet sebevražedných teroristických útoků. Zároveň s tím narůstala závažnost těchto útoků, především pak počet jejich obětí. Útok na World Trade Center (dále WTC) v New Yorku, provedený teroristy s pomocí civilních letadel dne 11. září 2001, je označován jako mezník v dějinách globálního terorismu. Od této události zejména USA a poté další státy začaly přijímat opatření, jak těmto teroristickým útokům čelit a jak je eliminovat. Počátky sebevražedného terorismu lze spatřovat například v podobě japonských kamikadze v průběhu 2. světové války. Příslušníci těchto jednotek byli odhodláni zemřít za vítězství své země nárazem například do protivníkovy lodě.

Autorka si klade v této práci za cíl zodpovědět následující výzkumné otázky: Co je to terorismus? Lze se proti němu bránit? Co je to sebevražedný terorismus a jaké jsou jeho formy? Jsou lidé vůbec seznámeni s terorismem a elektronickým džihádem?

Bakalářská práce je zaměřena na terorismus, včetně sebevražedného terorismu a jejich typologii, včetně analýzy aktuálních teroristických útoků, jejichž dopady ohrožují bezpečnost evropských demokratických států, ale i práva a svobody občanů.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je analýza fenoménu terorismu a sebevražedného terorismu. Analýza aktuálních projevů sebevražedného terorismu, jeho feminizace a infantizace. Popis elektronického džihádu jako globálního nástroje pro rekrutaci a radikalizaci.

Bakalářská práce vychází z české i zahraniční odborné literatury zaměřené na terorismus, jeho formy, historii a typologii. Dále autorka vychází z bezpečnostní legislativy České republiky a dalších demokratických států, zaměřené na boj proti terorismu. Významným zdrojem práce je vlastní dotazníkové šetření, provedené autorkou.

První část bakalářské práce se zaměřuje na obecný pojem terorismu, jeho konceptualizaci, typologii terorismu, včetně motivace teroristů a cílů, které sledují. Dále je zde přiblížen sebevražedný terorismus, jeho vývoj a možnosti jeho ospravedlnění, zejména pak v islámských zemích. Také tato část obsahuje aktuální projevy sebevražedného terorismu, konkrétně útoky, ke kterým došlo v poslední době. Součástí této analýzy je také vymezení nejvýznamnějších bezpečnostních hrozeb. Dále je v této části popsána protiteroristická politika České republiky a Evropské unie, a to jak pokud jde o legislativu, tak také pokud jde o hlavní nástroje této politiky a rovněž aktéry a instituce České republiky a Evropské unie, kteří tuto politiku realizují.

V druhé části práce je provedeno dotazníkové šetření, ve kterém jsou zjišťovány znalosti obyvatel různých věkových kategorií ohledně terorismu a sebevražedného terorismu, přičemž jsou dotazováni i na povědomí o fenoménu elektronického džihádu. Tento výzkum má potvrdit nebo vyvrátit stanovené výzkumné hypotézy. Hlavními cíli tohoto výzkumu je nalezení odpovědí na otázky, zda občané České republiky považují elektronický džihád za novou bezpečnostní hrozbu, zda lze terorismus vnímat jako hrozbu pro Evropu, a jestli (či do jaké míry, jak podrobně) jsou občané seznámeni s teroristickými útoky, které se uskutečnily za posledních několik let. Dotazník také obsahuje otázky týkající se ochoty přijetí imigrantů do České republiky. Část dotazníků byla distribuována přes internet, další část pak osobně autorkou v tištěné podobě. Dotazník je anonymní.

2 Vymezení základních pojmů

2.1 Terorismus

Ještě na počátku 90. let nebyl terorismus vnímán jako hrozba, ale jako riziko. Změna nastala ve druhé polovině 90. let 20. století, poté, co byly uskutečněny první teroristické útoky s desítkami až stovkami mrtvých a zraněných a s velkými materiálními škodami.¹

Velkým mezníkem pro chápání a konceptualizaci globálního terorismu byl útok v New Yorku dne 11. září 2001. Od té doby se diskutuje a hledá odpověď na to, jak zabránit této globální hrozbě, zamezit jejímu šíření a jak jí čelit. Hlavním cílem terorismu je šíření strachu, ovlivňování a fyzické napadení civilního obyvatelstva. Jedná se o manipulaci s veřejným míněním obyvatelstva, přičemž takto vyvolávané reakce odpovídají zájmům a cílům třetího aktéra, kterými jsou právě globální či regionální teroristické organizace. V okamžiku úderu se tak stávají jediným aktivním subjektem mezinárodního dění.²

V 70. letech 20. století si separatistické tamilské hnutí, bez podpory jednoho jižního indického státu, sestavilo vlastní ozbrojené organizace. Ty se staly předchůdkyněmi současných Tygrů osvobození tamilského Ílamu³, kteří v této oblasti udržují již od poloviny osmdesátých let občanskou válku.⁴

Útočníkům jde zejména o to na sebe přilákat pozornost, vytvořit atmosféru strachu, destabilizovat stát, jeho věrohodnost a autoritu nebo vynutit změnu jeho vnitřní nebo zahraniční politiky. Ve své strategii se zaměřují hlavně na zájmy konkrétních skupin obyvatelstva, především národnostních menšin.⁵

Teroristické skupiny útočí bez jakéhokoliv upozornění nebo vyhlášení. Jejich údery, útoky nebo napadení probíhají skrytě, přísně tajně, jak je typické pro početné a uzavřené komunity spikleneckých organizací. Napadené státy či společnosti bývají překvapené, zaskočené či šokované, až ochromené – do takové míry, kdy teroristé mohou usilovat o zlomení jejich vůle k odporu.⁶

¹EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 143.

²EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 143.

³Íránská provincie v jihozápadní části země.

⁴HOBSBAWM, E. J. *Globalizace, demokracie a terorismus*. Praha: Academia, 2009, s. 96.

⁵EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 143-144.

⁶EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 144.

2.1.1 Vývojové etapy terorismu

Národní terorismus

Národní terorismus je charakteristický realizací násilných akcí uvnitř hranic jednoho státu s cílem dosáhnout zásadní změny vnitřní politiky. David Rapoport mluví o několika vlnách terorismu. První vlnu zasazuje do 80. let 19. století v Rusku, kdy teroristé usilovali o zastavení politiky přibližování Ruska západním standardům. Objevily se zde i atentáty Poláků a Arménů usilujících o národní nezávislost. Druhá vlna nastala po skončení 1. světové války, kdy se jednalo o boj za národní nezávislost a rozbití koloniálních říší. V tomto období se objevila nová nebezpečnější forma terorismu - tzv. nerozlišující terorismus, jehož podstatou bylo zabíjení nevinných občanů.⁷

Vnitropoliticky motivovaný terorismus má několik podob a motivací. Jedná se hlavně o odloučení daného území od většího státu a o jeho přeměnu v nový svrchovaný stát. Příklady tohoto iredentistického terorismu byla Irská republikánská armáda (dále IRA) v Severním Irsku, organizace „Baskicko a jeho svoboda“ (dále ETA) ve Španělsku, terorismus na Korsice nebo čečenský terorismus. Další podobou je snaha prosadit změny ve vnitropolitickém uspořádání států – nejznámější je únos a zabití italského premiéra Alda Mora v roce 1978. Do vnitropolitického terorismu lze také zařadit pravicově vnímaný terorismus v Latinské Americe v 70. a 80. letech 20. století, kdy vražedná komanda v Argentině, Brazílii a Guatemale zabíjela přední revolucionáře a komunisty, kteří šířili radikálně levicové myšlenky a strach. Podle Rapoportova levicovní teroristé zpochybňují legitimitu státu a pravicovní teroristé legitimitu opozice.⁸

Mezinárodní terorismus

Základní charakteristikou mezinárodního terorismu je snaha teroristickými útoky změnit či destabilizovat mezinárodní systém a zasáhnout více států. Tato etapa terorismu začala na přelomu 60. a 70. let 20. století. Zaměřuje se na konkrétní stát, jeho cílem je to, aby stát přestal prosazovat své zájmy nebo změnil svou politiku. Teroristické skupiny začaly využívat tři skutečnosti mezinárodní povahy.⁹

⁷EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 153.

⁸EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 153-154.

⁹EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 154.

První skutečností je snaha ohrožit osobní leteckou dopravu. Jednalo se o únosy dopravních letadel s velkým počtem pasažérů. V tomto případě šlo o mocný nástroj, kdy teroristé mohli tímto způsobem vydírat politické činitele dotyčných států.¹⁰

Druhá skutečnost se týkala propagace teroristických činů a únosů v médiích, především v televizi. Občané, vláda či prezident mohli tímto způsobem vidět tváře unesených lidí, jejich bezmoc a touhu pro propuštění nebo snímky zraněných či zabitých osob.¹¹

Třetí skutečnost zahrnuje mezinárodní politiku. Jedná se především o porážku armád tří arabských států v tzv. Šestidenní válce s Izraelem v roce 1967. Odpor proti této válce vynesl do popředí především Organizaci pro osvobození Palestiny (dále OOP), jejíž krutá bilance obsahuje zvláště masakr izraelských sportovců při olympijských hrách v Mnichově v roce 1972 nebo únos ministrů zemí OPEC při zasedání ve Vídni v roce 1975.¹²

Na konci 70. let 20. století se dostal do popředí náboženský terorismus. Tento druh terorismu se týkal hlavně odporu proti politickému a vojenskému pronikání jiných civilizací do islámského světa. Nejčastější metodou náboženského terorismu jsou sebevražedné útoky. Oběťmi tohoto terorismu byli například indický premiér Rádžív Ghándí a izraelský premiér Jicchak Rabin.¹³

Globální terorismus

Vznik tohoto typu terorismu se datuje od 11. září 2001. Globální terorismus má několik hledisek. Jako první lze mluvit o původci hrozby – teroristické sítě jsou po celém světě. Dále, z hlediska sledovaných cílů jde o to „zasadit co nejtěžší ránu těm, kteří jsou hybnou silou procesu globalizace.“¹⁴ Symbolem globalizace ve finančním světě se právě stali zaměstnanci Světového obchodního centra v New Yorku, kteří byli zabiti při útoku 11. září 2001 – v den této katastrofy nebyli oběťmi pouze Američané, ale lidé různých národů a etnik.¹⁵

¹⁰EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 154.

¹¹EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 154.

¹²EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 154.

¹³EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 155.

¹⁴EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 155.

¹⁵EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 155.

2.1.2 Nástroje terorismu

Klíčovým nástrojem teroristů je strach z násilí. Teroristé útočí hlavně na civilní cíle, tedy na obyvatelstvo a společnost. Násilí využívají k oslabení nebo k rozbíjení autority státu. Jejich nástrojem jsou vraždy, atentáty, braní rukojmí, únosy letadel a vydírání. Dalším nástrojem je šíření strachu - zde jde teroristům zejména o to klást politikům požadavky a vynucovat si jejich splnění. Zastráší je a jde jim o to, aby lidé měli strach ze sebe navzájem a z budoucnosti.¹⁶

Teroristé jednají promyšleně a soustředěně, využívají prvky psychologické války, aby nálady, činy a pocity obyvatelstva se obrátily v jejich prospěch. Vydírají zejména státní činitele a obyvatelstvo berou jako svá rukojmí. Teroristé napadají tím způsobem, že oběť je v nejistotě a neví, jak zareagovat a jak se rozhodnout.¹⁷

2.1.3 Komunikace teroristů

Základní složkou terorismu je komunikace s veřejností. Útočníkům jde hlavně o předání poselství vládě daného státu, a o propagaci svých cílů. Jedná se zejména o ovlivnění rozhodnutí oběti, která je vystavena strachu a je nucena něco udělat nebo neudělat. Vynucují si například propuštění uvězněných spolubojovníků nebo nutí vlády zemí Západu, aby přestaly podporovat Izrael v jeho represivní politice vůči Palestincům.¹⁸

Terorismus je definován čtyřmi hlavními složkami:

- „Odesílatel poselství (*transmitter*), kterým je vždy terorista nebo teroristická organizace,
- *terč úderu (target)*, jímž jsou mrtví a ranění lidé, kteří mají osudovou smůlu, že jsou v nesprávnou chvíli na nesprávném místě,
- *poselství (message)*, které je vždy určeno těm, kdo rozhodují o politice napadených států, tedy nejvyšším politickým činitelům,
- *reakci zastrášovaného (feed-back)*, jež je výsledkem politického vyhodnocování po zasazení teroristických úderů.“¹⁹

¹⁶EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 146.

¹⁷EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 146.

¹⁸EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 147.

¹⁹EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 147.

2.1.4 Cíle a typy terorismu

Mezi cíle teroristických útoků lze zařadit nejvyšší politické činitele, průmyslové podniky, infrastrukturu, ozbrojené síly, obyvatelstvo.²⁰

Typy terorismu:

Demonstrativní terorismus

Jedná se o tzv. „rytířskou podobu terorismu“ což znamená, že teroristé se zaměřují spíše na politiku než na zavražďování obyvatel. Pracují metodou únosů osob, letadel a také pomocí výbuchů ve veřejném prostoru, na které předem společnost upozorňují. Jde jim především o to, aby bylo co nejméně obětí na životech. V této podobě jde teroristům zejména o to upoutat pozornost veřejnosti (jak na národní, tak na mezinárodní úrovni), směrem k problému, který teroristé vnímají jako nespravedlnost či krivdu, páchanou na určité části společnosti (např. práva Basků ve Španělsku), s cílem napravit jí. Tuto podobu nejvíce využívala španělská ETA.²¹

Destruktivní terorismus

Tato podoba terorismu se zaměřovala především na jednotlivce vyššího postavení, na osoby určitého druhu. V tomto případě šlo o agresivnější činnost. Teroristé zabíjeli politicky a mocensky významné osobnosti, zvláště pokud takoví politici prosadili politiku, kterou teroristé považovali za nesprávnou, nepřijatelnou či nespravedlivou. Tuto podobu využívala například skupina Baader-Meinhof v SRN v 70. letech, která zabíjela „kapitány“ německého průmyslu; či organizace IRA, která zabíjela určité představitele britské státní správy nebo jejich spolupracovníky.²²

Sebevražedný terorismus

Jedním z významných aspektů tohoto druhu terorismu je upoutání pozornosti veřejnosti. Tuto podobu charakterizují neadresné útoky s cílem zabít co nejvíce nevinných osob. Tato podoba je nejagresivnější, nejhorší a nejzákeřnější. Sebevražedný terorismus se nejvíce rozšířil na počátku 21. století.²³

²⁰EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 152.

²¹EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 156.

²²EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 156.

²³EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 156-157.

Do typologie terorismu lze dále zařadit tzv. kriminální terorismus, v němž se jedná o osvojení osobních a materiálních výhod, dále o tzv. psychopatologický terorismus, ten se dá vysvětlit jako docílení psychického sebeuspokojení pachatele, a dále politický terorismus.²⁴

Do typologie terorismu lze také zařadit hlavní formy terorismu:

Ohrožení výbušnými látkami

Tento druh teroru pracuje s faktorem strachu, jehož příčinou je obava z nalezeného výbušného systému, nejčastěji v budovách hromadné dopravy (např. na letištích). Nález následně zajišťuje policie a hledá také anonymního oznamovatele.²⁵

Podezřelé předměty a poštovní zásilky

Podezřelý předmět je takový předmět, u kterého není známý původce, umístění, účel atd. Obranu proti této formě terorismu zajišťují policejní pyrotechnici ve spolupráci s dalšími složkami integrovaného záchranného systému (dále IZS).²⁶

Výbuch v objektu nebo jeho okolí

Po výbuchu je potřeba si uvědomit, že by mohla nastat další exploze a to z důvodu zbylé nevybuchlé munice nebo z důvodu úniku výbušných látek. Zde opět klíčovou roli sehrávají složky IZS.²⁷

Kybernetický terorismus

Jedná se o novou formu terorismu, nastupující s rozvojem výpočetní techniky a zejména internetu. Teroristé vysoce sofistikovanou formou napadají počítačové systémy či internetové servery, zejména pomocí virů. V případě tohoto terorismu je často cílem napadat a ochromit veřejné infrastrukturní sítě, jako jsou například vládní servery, počítačové systémy letecké, autobusové nebo železniční dopravy, či bankovní

²⁴SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 35.

²⁵*Záchranný kruh: Terorismus a jiné hrozby* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: [WWW<https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html>](https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html)

²⁶*Záchranný kruh: Terorismus a jiné hrozby* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: [WWW<https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html>](https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html)

²⁷*Záchranný kruh: Terorismus a jiné hrozby* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: [WWW<https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html>](https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html)

systemy; popřípadě například jaderné elektrárny nebo vodohospodářská díla. V takových případech je zatím jedinou možnou prevencí vývoj účinných ochranných antivirových programů.²⁸

Pumový útok

Z posledních teroristických útoků bylo 70 % pumových. Nálož je umístována v dopravních prostředcích, na poštách atd. Výhodou této techniky z pohledu teroristy je možnost dálkového ovládní takových systémů s časovými spínači, apod.²⁹

Žhářství

Tato forma je nejčastější. Při malých rozměrech mají takové útoky velký úspěch. Prostředky jsou levné a snadno dostupné. Účinná zápalná látka bývá nejčastěji umístěna v krabici od cigaret nebo v nějakém malém obalu (dříve například kazetový magnetofon).³⁰

Únosy dopravních prostředků

Tato forma byla nejčastěji používána v 60. a 70. letech, a po rozpadu SSSR se znovu začala využívat na území některých jeho nástupnických států (například únosy školních autobusů v ruském Čečensku).³¹

Atentát

Atentát na konkrétní osobnost je nejstarší formou terorismu. Nejčastěji jí používala organizace ETA, italské Rudé brigády, IRA, či některé jihoafrické a arabské teroristické organizace.³²

²⁸Záchranný kruh: Terorismus a jiné hrozby [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW<<https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html>>

²⁹Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

³⁰Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

³¹Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

³²Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

Přepadávání osob

Tato forma terorismu je používána zvláštními militantními teroristickými organizacemi, které přepadají osoby, nacvičují a pečlivě se připravují na zamýšlené útoky. Využívají krycí manévry, které mají odpoutat pozornost od vlastního přepadení.³³

Únosy osob a braní rukojmí

Únosy většinou bývají organizovány za účelem získání výkupného (zbraně, nebo propuštění vězněné osoby) a za účely politickými. Jsou většinou pečlivě naplánovány do nejmenších detailů; jejich úspěšnost je podmíněna vyloučením sebemenší chyby, jakož i psychickou odolností únosců. Únosci většinou kontaktují politické osobnosti, či jinak vysoce postavené manažery, vládní úředníky, představitele politických stran, apod. Vyhrožují usmrcením či zraněním rukojmí.

Terorismus páchaný zbraněmi hromadného ničení

Teroristé se stále snaží získat látky používané k výrobě zbraní hromadného ničení. Jedná se třeba o biologické nebo chemické látky. Ty se dají použít k ohrožení obyvatelstva prostřednictvím vody, potravin, ovzduší. Může dojít ke zranění až k úmrtí velkého množství obyvatel.³⁴

2.1.5 Motivy terorismu

Ideologie: je nejnebezpečnějším motivem, pachatelé jsou profesionálové, jedná se o rasovou, politickou, etnickou nebo náboženskou orientaci.

Experiment: mladiství pachatelé jsou zvědaví, jak funguje jejich zařízení, které při akci použili.

Vandalismus: touha ničit vše, pachatelé jsou mladiství posílení alkoholem nebo drogami.

Afekt: v tomto případě teroristický útok vykonávají psychopatické osoby, většinou trpící stresem a zklamáním.

³³*Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

³⁴*Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

Získat uznání: motivem je snaha získat uznání za čin, kterým daná osoba údajně zachrání veřejnost před teroristickým útokem. Pachatel bývá přirovnáván k pyromanovi. V tomto případě pachatel umístí na dané místo výbušninu, pak se objeví a vystupuje jako hrdina a očekává uznání. Nepředpokládá, že jeho čin vyvolá davovou psychózu, několik mrtvých a velké materiální škody.³⁵

2.1.6 Charakteristika úspěšného teroristy

Zde se autorka zaměřuje na obecné znaky úspěšného teroristy, i když je třeba upozornit na problematičnost tohoto konceptu; může zde být totiž celá řada výjimek.

Dle Miroslava Mareše lze vymežit zcela jednoznačně pojmosloví úspěšného teroristy takto:

„oddanost (vůdci, idejím), osobní odvaha, bez lidských emocí (jako jsou výčitky a slitování), celkem vysoký inteligenční standart, celkem vysoký stupeň sofistikovanosti, je přiměřeně dobře vzdělán a má obecné znalosti. Skupinová úroveň byla zkoumána především u některých subverzních teroristických skupin.“³⁶

V represivních teroristických organizacích lze nalézt podobné aspekty (jako i v subverzivním terorismu, mohou být významnými faktory také kariérní tlaky nebo obavy z neloajality při nesplnění požadovaných činů).³⁷

2.1.7 Osobnost teroristy

„Myšlení někoho, kdo koná sám s úmyslem změnit společnost, jako například Unabomber v USA, je velmi odlišné od myšlení nábožensky inspirovaného sebevražedného atentátníka, který je součástí nacionalistického hnutí na Blízkém východě.“³⁸

Samozřejmě existují dané společné aspekty myšlení teroristy, které je potřeba probádat.³⁹ Lze do nich zařadit např.: *„důvody vedoucí k zapojení do teroristického hnutí, vztahy mezi jednotlivci uvnitř teroristického hnutí, síla víry jednotlivých teroristů, jak se vývoj psychologie teroristické skupiny odráží od způsobu chování teroristů a jak*

³⁵Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí [online]. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: WWW<<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

³⁶MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 46.

³⁷MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 46.

³⁸TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 240.

³⁹TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 240.

*teroristé ospravedlňují své činy“.*⁴⁰

Tyto uvedené aspekty jsou velmi důležité pro bezpečnostní složky, které pracují s teroristy. Psychologové těchto bezpečnostních složek se snaží vytvořit profil teroristy, aby bezpečnostní složky věděly, jak s teroristy komunikovat. Jedná se hlavně o předpověď toho, kdy teroristé přistě zaútočí. Psychologové pomáhají také při vyjednávání s únosci, kteří požadují peníze a propuštění členů různých teroristických skupin.⁴¹

Psychologický profil teroristy je odlišný od toho, co si myslí společnost nebo sdělovací prostředky, jelikož pokaždé, když se uskuteční jakýkoliv teroristický útok, společnost nahlíží na teroristy jako na mentálně narušené jedince, či jedince s psychickými poruchami. Teroristé ale dodržují svá pravidla, která jsou odlišná od společenských pravidel. Násilí, které teroristé používají, se moc neliší od násilí používaného v jiném kontextu – například ve válce nebo při sebeobraně.⁴²

*„Výchozím bodem pro psychologa je to, že teroristé obvykle mají relativně normální psychologický profil. Neexistují společné osobnostní rysy, jež by se daly přiřadit výlučně jedincům, kteří páchají akty politického násilí. Násilí se vyskytuje proto, že si lidé z celé řady důvodů záměrně vybrali tuto cestu.“*⁴³

Většina teroristů není psychicky narušená, abnormální nebo psychopatická a ani nemají větší sklony k násilí. Není možné, aby si skupina vybrala člověka, který je duševně nemocný, jelikož by ohrozil bezpečnost celé skupiny. Vybírají si jedince, který má určité dispozice k tomu stát se teroristou. U terorismu se střídá aktivita s nečinností, jelikož terorista musí být schopen dlouhou dobu vyčkávat, než se teroristický útok dokonale naplánuje tak, aby mohl být úspěšně realizován. Toto období nečinnosti by psychopatický člověk nebyl schopen ustát.⁴⁴

Teroristé jsou takovými typy osobností, které jsou schopny vykonat hrůzostrašné činy beze strachu a jsou smířeny s tím, že tyto činy by měly pro ně samé negativní či dokonce destruktivní následky. Uskutečňují teroristické atentáty z důvodu, že věří ve svou věc. Sice mohou mít někdy strach nebo se cítit nepříjemně, ale rozhodně to nejsou zbabělci. Protože kdyby byli, nikdy by se z nich nestali teroristé. Lidé se chtějí stát teroristy z různých důvodů či příčin. Můžeme mezi ně zařadit například to, že mají

⁴⁰TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 240.

⁴¹TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 240.

⁴²TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 240.

⁴³TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 240.

⁴⁴TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 240.

potřebu patřit do nějakého společenství či hnutí, podporující právě teroristické atentáty.⁴⁵

2.2 Sebevražedný terorismus

2.2.1 Nástin historie

Tuto formu terorismu objevili už staří Římané na Blízkém východě, kde tuto metodu využívala židovská sekta Sicari (pojmenované podle dýky – Seca, využívaná k útokům). O tisíc let později se objevil islámský šíitský⁴⁶ Řád atentátníků. Jeho členové vymysleli název „asasín“. Pojem asasín je využíván v několika jazycích a je to pojmenování pro bojovníky proti křesťanskému útlaku – křižákům. Zabíjeli více muslimů než nevěřících. Tento řád působil na území Persie, Sýrie a Palestině. Řád je tvůrcem sebevražedné strategie.⁴⁷

V historickém období lze podle Emila Souleimanova mluvit o tzv. frontových vojácích jako o předchůdcích dnešních sebevrahů, kteří podléhali jisté smrti v zákopových bojích 1. světové války nebo o zadržených členech irské IRA, kteří se protestní hladovkou nechali vyhladovět k smrti. Dále můžeme přirovnat k současným teroristům-sebevrahům rané islámské sekty z 12. století, jejichž členové počítali se svou smrtí po úspěšném završení své vojenské mise. Jako předchůdce „sebevražedných útoků“ v islámském kontextu lze vnímat tzv. asasíny,⁴⁸ také členy sekty. Současným sebevražedným atentátníkům poskytl rozmach vojenských a průmyslových výbušnin, letadel, nákladních automobilů apod. mocnou zbraň v podobě zesíleného účinku jejich obětování pro vojenský nebo teroristický účel.⁴⁹

Akt sebevražedného útoku není ve 20. století chápán jako pouze povinnost věřících muslimů. O tom nás může přesvědčit příklad z 2. světové války, kdy úspěšnost taktiky japonských kamikadze nebo také strategie sebevražedných letců německé Luftwaffe byla založena na principu cílené sebevraždy.⁵⁰ Pouze odmítnutí této praxe Adolfem Hitlerem, i přes nepříznivou vojenskou situaci Německa po zahájení

⁴⁵TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 240-241.

⁴⁶Šíité jsou muslimové, které lze nalézt na Hedvábné stezce Íránu, Afghánistánu a Pakistánu.

⁴⁷*Neviditelný pes: Sebevražedný terorismus* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: [WWW <http://archiv.neviditelnypes.lidovky.cz/clanky/2003/05/30509_1_0_0.html>](http://archiv.neviditelnypes.lidovky.cz/clanky/2003/05/30509_1_0_0.html)

⁴⁸Asasíni byli členové Radikálních sekt v Islámském státu.

⁴⁹SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 184.

⁵⁰SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 184.

spojenecké invaze do Normandie, zabránilo v realizaci tohoto záměru.⁵¹

Osmdesátá léta 20. století obsahovala opravdové sebevražedné atentáty a to vojenského i teroristického rázu. Účinné sebevražedné útoky přinesla občanská válka v Libanonu. Jejím účastníky byla zpočátku šíitská hnutí Hizballáh a Amal. Poté se nechali inspirovat Tygry za osvobození tamilského Ílámu (dále LTTE). Ti od roku 1987 uskutečnili mnoho úspěšných sebevražedných atentátů na Srí Lance a v Indii. Této sebevražedné jednotce zvané Černí tygři se povedlo dvakrát zabít představitele nepřátelských jednotek a to bývalého indického premiéra Radžíva Gándhího v roce 1991 a srílanského prezidenta Ranasinghea Premadasu v roce 1993.

Guerillový boj Tamilů má sekulární povahu a jejich sebevražedná taktika není argumentována náboženskou rétorikou. Strana kurdských pracujících (dále PKK) proti tureckému státu v letech 1995 – 1999 uskutečnila řadu sebevražedných atentátů, což vysvětluje úplně nebo částečně chybějící náboženský faktor v rekrutaci a v přesvědčování sebevražedných útočníků.⁵²

V průběhu irácko-iránské války v letech 1980-1988 poslal iránský revoluční režim na frontu tisíc skutečných sebevražedných dobrovolníků, kteří probíháním minových polí podpořili válečné úsilí iránské teokracie.⁵³

„Nelze však samozřejmě hovořit o sebevražedném terorismu v době války, pokud byly atakovány vojenské cíle nebo pokud sloužili dobrovolníci jako „potrava pro děla“ na frontě, kde měl Irák technologickou vojenskou převahu.“⁵⁴ Dalo by se mluvit o státním terorismu.⁵⁵

Podle Souleimanova *„Mezinárodní terorismus islámských radikálů arabsko-izraelský konflikt a dnešní Irák jsou dnes nejaktuálnějším pokračováním vojensko-teroristické taktiky, kterou tak úspěšně využily a rozsely zvláště libanonské šiitské milice v 80. letech.“⁵⁶*

⁵¹SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 184.

⁵²SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 184-185.

⁵³SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 185.

⁵⁴SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 185.

⁵⁵SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 185.

⁵⁶SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 185.

2.2.2 Definice sebevražedného terorismu

O správné definici terorismu lze říci, že doposud není univerzálně akceptována. Dalo by se říci, že definice pojmu sebevražedný terorismus doprovází definování pojmu terorismu jako takového. A proto pokus o jeho definici by neměl polevovat a měla by být co nejuniverzálněji pojata. Mnoho organizací nesouhlasí a má námítky k nejuniverzálněji pojaté definici sebevražedného terorismu a odmítá s ní být spojena.⁵⁷

*„A nadto: v určitých společnostech jsou aktéři útoků označováni jako „mučedníci“, „hrdinové“ nebo „bojovníci za svobodu“. Dále připomeňme, že aktivisté na obou stranách bojů v Belfastu sami sebe popisovali coby „příslušníky polovojskových organizací“.*⁵⁸

Klíčové pro sebevražedný terorismus není spáchat sebevraždu, ale cílem je útok a na úkor tohoto útoku zahynout. Tato forma terorismu měla velký ohlas v několika teroristických skupinách, jako byl např. Hizballáh, Hamás, Palestinský islámský džihád atd. Tyto organizace jsou velmi důležité pro uskutečnění této metody, jelikož připravují útočníky na boj, provádí výcvik a organizují útoky.⁵⁹

Při zvolení této metody je důležitá volba místa, času a podmínek (dostatek obětí), za kterých dojde k útoku, nejčastěji k odpálení nálože. Také umožňuje dopravit nálože na místo, kde to je téměř nemožné, například umístit nálož do autobusu, letadla atd.⁶⁰

Cílem teroristů je vyvolat u obětí paniku, strach, bezmoc, zastrašení. Pomocí sebevražedných útoků se snaží vyvolat pocity neohroženosti a odvahy, tedy, že teroristé si jdou za svým cílem za jakoukoliv cenu. V náboru dobrovolníků hrají velkou roli ekonomické faktory. Každému sebevrahovi či jeho případným pozůstalým jsou poskytovány finanční prostředky.⁶¹

Proti tomuto druhu terorismu se dá velmi těžko bránit. Je zapotřebí ostražitosti

⁵⁷DANICS, Š., TUČEK, L. *Vojenské rozhledy: Opravdu rozumíme současnou epidemii sebevražedných teroristických útoků?: (Pokus o systematizaci pojmu terorismus)* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: WWW <<http://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie/opravdu-rozumime-soucasne-epidemii-sebevrazednych-teroristicky-ch-utoku-pokus-o-systematizaci-pojmu-terorismus>>

⁵⁸DANICS, Š., TUČEK, L. *Vojenské rozhledy: Opravdu rozumíme současnou epidemii sebevražedných teroristických útoků?: (Pokus o systematizaci pojmu terorismus)* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: WWW <<http://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie/opravdu-rozumime-soucasne-epidemii-sebevrazednych-teroristicky-ch-utoku-pokus-o-systematizaci-pojmu-terorismus>>

⁵⁹Neviditelný pes: *Sebevražedný terorismus* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <http://archiv.neviditelnypes.lidovky.cz/clanky/2003/05/30509_1_0_0.html>

⁶⁰Neviditelný pes: *Sebevražedný terorismus* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <http://archiv.neviditelnypes.lidovky.cz/clanky/2003/05/30509_1_0_0.html>

⁶¹Neviditelný pes: *Sebevražedný terorismus* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <http://archiv.neviditelnypes.lidovky.cz/clanky/2003/05/30509_1_0_0.html>

obyvatelstva a přijímat řadu bezpečnostních opatření. Například v místech, kde se shromažďuje velké množství osob, je třeba mít početnou ostrahu (při kulturních akcích, koncerty, jiná hudební vystoupení, trhy, festivaly, zvýšená kontrola na letištích při odbavování). Bývalý prezident USA G. W. Bush vyhlásil 11. září 2001 terorismu válku. Tato válka se nedá snadno vyhrát, neboť moderní teroristické organizace často působí nadnárodně, a nedají se tedy snadno ztotožnit s konkrétním státem, který by následně mohl být označen za nepřítele a proti němuž by mohla být vedena klasická konvenční válka. Politické elity se shodují, že riziko terorismu je třeba zredukovat na co nejnižší míru.⁶²

V případě terorismu, prováděného současným Islámským státem, jakož i řadou dalších islamistických hnutí je používání sebevražedného útoku nejčastěji srovnáváno s metodami, užívanými ve vojensko-politických konfliktech či ve válkách, probíhajících v etnonáboženských regionech. Jako příklad lze uvést v současnosti nejnovější krvavý chaos v Iráku, dále palestinský boj s Izraelem, který trvá už několik desítek let, nedávné konflikty v Čečensku a Kašmíru a útoky islámských radikálů na (nejen) západní cíle po celém světě. Do těchto cílů lze zařadit atentáty ve východní Africe v roce 1998, útok na americké torpédoborce USS Cole v Jemenu v roce 2000 a především sebevražedné útoky na WTC a Pentagon v září 2001.⁶³

V Indii vůdce sikhského separatistického hnutí zase prohlásil, že dává přednost označení „militantní,“ a označení „terorista“ prý nahradilo nálepku „čarodějnice“ a slouží dnes jako výmluva umožňující pronásledovat ty, kteří nejsou v oblibě. Jeden z mužů spojených se sítí Al-Káidy prohlásil, že slovo „terorista“ je tak „zmatené“, že je nelze užívat bez mnoha upřesnění. Obdobný názor vyjádřil i jeden z nejvyšších vůdců hnutí Hamás.⁶⁴

⁶²Neviditelný pes: *Sebevražedný terorismus* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <http://archiv.neviditelnypes.lidovky.cz/clanky/2003/05/30509_1_0_0.html>

⁶³SOULEIMANOV, E., BELFER, M. A. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010, s. 183-184.

⁶⁴DANICS, Š., TUČEK, L. *Vojenské rozhledy: Opravdu rozumíme současné epidemii sebevražedných teroristických útoků?: (Pokus o systematizaci pojmu terorismus)* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: WWW <<http://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie/opravdu-rozumime-soucasne-epidemii-sebevrazednych-teroristicky-utoku-pokus-o-systematizaci-pojmu-terorismus>>

2.2.3 Ospravedlnění sebevraždy jako mučednické smrti aneb jaké „výhody“ jsou nabízeny mučedníkům

Terorista, který využívá metodu sebevražedného terorismu, je také nazýván „mučedníkem“. Mučedníkům je slibován „věčný život v ráji“, kde se nechají obsluhovat 72 mladými pannami a kde budou řeky plné mléka a vína. Také mají právo rezervovat si místo pro 70 svých příbuzných. Do ráje se dostanou v okamžiku smrti. Tohle vše je důvod, proč mají atentátníci často při odpalování úsměv na rtech.⁶⁵

2.2.4 Hadíthy

Jedná se o druhý kanonický zdroj islámu (zaznamenané Prorokovy výroky a skutky). „*Mnoho hadíthů přednosti džihádu vychvaluje: typický příklad zdůrazňuje, že je mnohem prospěšnější se jeden den snažit jít po stezce Boží než se tisíc dní postit. V jednom velmi známém hadíthu Prorok praví: „Bůh ví nejlépe, kdo byl na Jeho stezce raněn, když však nadejde den zmrtvýchvstání, z jeho rány se vyřine krev. Bude mít stejnou barvu, jako měla, ale vonět bude jako pižmo“.*⁶⁶

Krev mučedníka je pro Boha vzácná, neboť takto voní. Toto prohlášení spojuje tento a posmrtný život: „*Korán slibuje, že mučedník, jenž padnul na stezce džihádu, vejde do ráje, kde bude pít nektar ovoněný pižmem. Těm, kdo padnou na stezce Boží, je přislíbena sladkost mučednictví“.*⁶⁷

„*Sbírky Hadíthů zmiňují, že ten kdo padl jako mučedník na stezce Boží, by měl být pohřben neomytý, bez modliteb a rubáše, ale v oděvu v němž byl zabit“.*⁶⁸

Hadíthy obsahují spoustu „*praktických příprav, pravidel, která se musí dodržovat při ozbrojených střetech, zákaz zabíjení starých lidí, žen a dětí, správné dělení kořisti a zacházení se zajatci a posly. Základem je upřímná motivace“.*⁶⁹

2.3 Formy sebevražedného terorismu

Dle názoru autorky formy sebevražedného terorismu jako takového nejsou více specifikovány, protože daný terorista je již předem připravený na smrt, a proto se dá dopředu předpokládat, že daný útok bude sebevražedného charakteru. Z tohoto důvodu

⁶⁵Neviditelný pes: Sebevražedný terorismus [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <http://archiv.neviditelnypes.lidovky.cz/clanky/2003/05/30509_1_0_0.html>

⁶⁶HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 192.

⁶⁷HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 192.

⁶⁸HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 192.

⁶⁹HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 192.

jsou formy sebevražedného terorismu shodné s určitými formami obecného terorismu, jak již bylo uvedeno v předchozích kapitolách práce.⁷⁰⁷¹

2.3.1 Sebevražedný atentát

Jedná se o vysoce nebezpečnou teroristickou taktiku. Teroristé ji uskutečňují na územích, která jsou okupována a kde probíhají dlouholeté války, nebo kde se nahromadily pocity křivdy a bezpráví. Jedná se o muslimský svět, konkrétně Palestinu, dříve Čechensko, Irák, ale také například Srí Lanku, Kašmír či jiné části Indie nebo Pákistánu. Představitelům těchto teroristických akcí jde zejména o přenos války do okupovaných zemí, např. do Ruska, Izraele apod.⁷²

Ti, co uskutečňují sebevražedný terorismus, propadli naprosté bezvýhodnosti a jsou motivováni pomstou za své blízké. Také mohou být motivováni tím, že se stanou uctívanými hrdiny a mučedníky. Všechny tyto skutečnosti napomáhají pro šíření extremismu a usnadňují nábor do teroristických organizací. Sebevražedné atentáty jsou bezmyšlenkovité, nezahrnují žádné velké plány ani promyšlené činy a jsou z ekonomického hlediska velmi levné.⁷³

RAND Corporation říká, že sebevražedné útoky mají na svědomí vysoký počet mrtvých, a to až čtyřikrát vyšší než klasické teroristické útoky. Palestinci formou sebevražedného terorismu zabijí až polovinu Izraelců v palestinsko-izraelském konfliktu. Pařížský Ústav arabského světa oznamuje, že nábor mladých Palestinců je snadnější v tom, že většina z nich chce zemřít mučednickou smrtí. Stejný počet palestinských dětí nechce chodit do školy, jelikož si myslí, že než se vrátí ze školy, izraelské vrtulníky jim zabijí rodiny a zničí domovy.⁷⁴

Novinkou současné podoby terorismu je zvyšující se počet žen v sebevražedných komandech. Motivací žen k výkonu těchto činů je zejména vzpoura proti zahraniční okupaci, touha pomstít své příbuzné a manžely, zoufalost z bezvýhodné situace či protest proti místnímu machismu, který ulpívá na přezíravém vztahu k ženám.⁷⁵

⁷⁰Záchranný kruh: *Terorismus a jiné hrozby* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW<<https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html>>

⁷¹*Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí* [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW<<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

⁷²EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 164.

⁷³EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 164.

⁷⁴EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 164-165.

⁷⁵EICHLER, J. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007, s. 165.

2.3.2 Sebevražedné pumové atentáty

První sebevražedné pumové atentáty byly uskutečněny v období 2. světové války a zažili je spojenečtí námořníci v Pacifiku. Letoun naplněný pumami při střetu s lodí způsobil větší škody než eskadra letadel, bombardující klasickým způsobem. Takidžiró Oniši vymyslel v roce 1944 rozbíjení letounů o lodě; to bylo následně přeměněno v oficiální taktiku japonského válečného letectva. Výhody sebevražedné metody „kamikadze“ spočívaly v tom, že letoun mohli řídit nezkušení piloti. Bojovat proti fanatickému útočníkovi bylo velmi těžké, jelikož jej nebylo možno zastavit jinak než celkovým zničením letounu. Tato metoda zvyšovala morálku Japonců tím, že naháněla protivníkovi hrůzu, a tím oslabovala jeho schopnost obrany.⁷⁶

„Pilotům tento čin zajišťoval nehynoucí slávu. Oniši jim řekl: „Již nyní jste bohy.“ Nikdy se nestalo, že by měl nedostatek dobrovolníků.“⁷⁷ V období od 6. dubna do 22. června 1945 uskutečnilo během 10 náletů útoky kamikadze 1465 letadel.⁷⁸

„Jeden z pilotů před startem napsal: „Prosím, pograttulujte mi. Byla mi dopřána skvělá příležitost zemřít.“⁷⁹ Obdobně uskutečnili sebevražední útočníci v říjnu 1983 útoky na vojenské základny USA a Francie v Libanonu, při kterých zahynulo téměř 300 vojáků.⁸⁰ Sebevražedné útoky jako formu terorismu využívá podle současných odhadů asi 30 % obyvatel palestinského původu.⁸¹

Tamilští tygři na Srí Lance k sebevražedným bombovým útokům využívali motocykly a automobily. Členové této skupiny u sebe nosí ampuli s kyanidem, aby ji použili v případě zajetí. Tato skupina velice uctívá své mučedníky.⁸²

⁷⁶TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 251.

⁷⁷TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 251.

⁷⁸TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 251.

⁷⁹TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 251.

⁸⁰TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 251.

⁸¹TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 251.

⁸²TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha: SVOJTKA & CO, 2001, s. 251.

3 Aktuální projevy sebevražedného terorismu

3.1 Obecná charakteristika vývoje sebevražedného terorismu

Teroristické útoky jsou součástí historie lidstva. Nejvíce se do povědomí široké veřejnosti zapsal teroristický útok na WTC v New Yorku v roce 2001. Jako odpověď na tento útok začaly světové mocnosti, zejména USA vojensky intervenovat v Afghánistánu a Iráku, čímž začal narůstat počet teroristických útoků na celém světě. Z terorismu se vyvinul jakýsi trend dnešní doby, který zvyšuje napětí ve společnosti a radikalizuje ji. Do skupiny současných teroristických útoků, které ovlivnily širokou veřejnost, lze zařadit např. útoky pomocí osobních automobilů či nákladních automobilů, bombové atentáty, útoky prostřednictvím letadel či stíhaček, napadení obyvatel prostřednictvím střelných zbraní atd.

3.2 Útoky osobním či nákladním autem

Dne 22. července 2011 norský pravicový extrémista Anders Behring Breivik nechal explodovat u vládních budov v Oslu bombu v zaparkované dodávce. Tento čin zabil 8 lidí. Poté napadl střelnou zbraní 69 mladých osob, které se zrovna nacházely v kempu mládežnické organizace Norské dělnické strany na ostrově Utøya u Osla. Tento útok lze zařadit mezi nejhorší útoky střelnou zbraní v historii.⁸³

Dne 3. června 2017 útočník najel dodávkou do lidí; poté, co z dodávky vystoupil, začal bodat do lidí ve svém okolí. Tento útok se stal na londýnském mostě London Bridge. Tohoto útočníka pak policie zneškodnila v oblasti Borough Market. Útočník byl zneškodněn do 8 minut od zavolání policistů. Následkem útoků zemřelo 7 lidí a dalších 48 osob bylo zraněno.⁸⁴

Dne 17. srpna, 2017 začal řidič dodávky bezmyšlenkovitě v plné rychlosti najíždět do lidí. Tento útok se stal v Barceloně, konkrétně v turisticky hojně navštěvované ulici Ras Ramblas. Útočník poté, co se ho policie snažila zastavit, vystoupil z auta a začal utíkat směrem k přímořskému letovisku Cambrils, ale následně byl zabit. Následkem útoků zemřelo 13 lidí a 100 osob bylo zraněno.

⁸³ *Aktuálně.cz: Největší teroristické útoky v Evropě po roce 2000* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce-2000/r~00a5aa6af2fc11e591da0025900fea04/>>

⁸⁴ *Lidovky.cz: Útok v londýně* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <https://www.lidovky.cz/v-londyne-najela-na-moste-dodavka-do-chodcu-svedci-mluvi-i-o-pobodanych-lidech-ls6-/zpravy-svet.aspx?c=A170603_235529_ln_zahranici_gib>

Tentýž den pětice mužů začala najíždět také dodávkou do lidí. Policie však vše v počátku zastavila. Tento čin se odehrával také v Barceloně a to konkrétně v přímořském letovisku Cambrils.⁸⁵

3.2.1 Bombové útoky

Dne 6. února, 2004 jeden muž a dvě ženy čečenského původu odpálili nálož v moskevském metru. Ruské úřady tvrdily, že za útokem stála organizace neoficiálně nazývaná Černé vdovy. Následkem útoků zemřelo 50 lidí a to včetně atentátníka a 70 až 100 osob bylo zraněno.⁸⁶

Dne 24. srpna, 2004 dvě čečenské ženy sebevražednými útoky způsobily zřícení dvou dopravních letadel těsně po startu v průběhu 40 minut. Následkem útoků zemřelo 89 lidí.⁸⁷

Dne 11. března, 2004 explodovalo 10 bomb umístěných ve vlacích na nádraží Atocha v Madridu. Tento útok uskutečnila skupina zradikalizovaných obchodníků s drogami arabského původu kvůli účasti Španělska ve válce v Iráku. Následkem útoků zemřelo 191 lidí a 2057 osob bylo zraněno.⁸⁸

Dne 7. července, 2005 se v ranní špičce v oblasti centra Londýna uskutečnila série sebevražedných bombových útoků. Tento masakr měli na svědomí čtyři islámští radikálové narození ve Velké Británii (3 z nich pákistánského původu). Tři bomby explodovaly v metru a čtvrtá v dvoupatrovém autobuse. Důvodem byla účast Velké Británie ve válce v Iráku. Následkem útoků zemřelo 56 lidí a 700 osob bylo zraněno.⁸⁹

Dne 13. listopadu, 2015 se uskutečnily 4 sebevražedné bombové útoky a 6 útoků střelnými zbraněmi v Paříži, zejména v klubu Bataclan. Tento útok byl proveden neznámým počtem teroristů napojených na Islámský stát. Následkem útoků

⁸⁵*Nova.cz: útok v Barceloně* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<http://tn.nova.cz/clanek/dodavka-vjela-v-centru-barcelony-do-lidi-na-miste-jsou-zraneni.html>>

⁸⁶*Novinky.cz: útok 2 čečenských žen* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<https://www.novinky.cz/zahranicni/25122-hnev-ruska-za-metro-cecenske-teroristy-zlikvidujeme.html>>

⁸⁷*Aktuálně.cz: Největší teroristické útoky v Evropě po roce 2000* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce-2000/r~00a5aa6af2fc11e591da0025900fea04/>>

⁸⁸*Aktuálně.cz: Největší teroristické útoky v Evropě po roce 2000* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce-2000/r~00a5aa6af2fc11e591da0025900fea04/>>

⁸⁹*Aktuálně.cz: Největší teroristické útoky v Evropě po roce 2000* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce-2000/r~00a5aa6af2fc11e591da0025900fea04/>>

zemřelo 130 lidí včetně 7 teroristů a 352 osob bylo zraněno.⁹⁰

Dne 22. března, 2016 se uskutečnily dvě exploze na letišti Zaventem a jedna v bruselském metru. Tento atentát provedly osoby napojené na Islámský stát, a to pouze čtyři dny poté, co byl dopaden strůjce atentátu z listopadu předchozího roku v Paříži. Následkem útoků zemřelo 34 lidí a 340 osob bylo zraněno.⁹¹

Jeden s nejděsivějších bombových útoků se stal **5. května v roce 2017** na koncertě slavné zpěvačky Ariany Grande v Manchesteru. Na zpěvaččině koncertu bylo okolo 21 000 osob a to zejména děti a teenagerů. Atentátník zde umístil bombu plnou hřebíků. Následkem útoků zemřelo 22 lidí a 50 osob bylo zraněno. Svědci tohoto masakru tvrdili, že všude byl slyšet křik, pláč a viděny kusy těl.⁹²

Je třeba se také zmínit o **9. lednu roku 2015**, kdy redakce časopisu Charlie Hebdo poslala do světa karikatury zesměšňující proroka Mohameda. Reakce teroristických skupin byla taková, že nejdříve dva bratři Chérif a Said Kouchaiovi zaútočili na redakci, kde zastřelili 12 osob, rukojmí byla osvobozena. Po tomto masakru bratři utíkali do blízké tiskárny Création Tendance Découverte. Tam vzali jednoho rukojmího, který byl také vysvobozen. Podle francouzské tiskové agentury (dále AFP) policie při zásahu na sever od Paříže útočníky zastřelila, když vyběhli z úkrytu a pálili na bezpečnostní síly. Bratry přímo řídila síť Al-Káidy. Za nejnebezpečnější teroristickou skupinu je právě považována AQAP. Podle této skupiny bylo varování v souvislosti s bývalým vůdcem Usáma bin Ládinem, který mluvil právě o důsledcích znesvěcování muslimských svátostí.⁹³

Pokud jde o počty obětí teroristických útoků v moderní historii, můžeme poukázat na následující statistiku:

- Itálie v letech 1969-1981: 386 mrtvých a 5084 zraněných,
- Německo v letech 1967-1981: 71 mrtvých a 1389 zraněných,
- Ulster v letech 1971-1987: 2558 mrtvých a 19488 zraněných,

⁹⁰*Aktuálně.cz: Největší teroristické útoky v Evropě po roce 2000* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce-2000/r~00a5aa6af2fc11e591da0025900fea04/>>

⁹¹*Aktuálně.cz: Největší teroristické útoky v Evropě po roce 2000* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce-2000/r~00a5aa6af2fc11e591da0025900fea04/>>

⁹²*Blesk.cz: Výbuch bomby na koncertě Ariany Grande* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/470659/teror-v-manchesteru-na-koncerte-plnem-deti-vybuchla-bomba-plna-hrebiku-nejmene-22-mrtvych.html>>

⁹³*Lidovky.cz: Útok na redakci Charlie Habdo* [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <https://www.lidovky.cz/v-londyne-najela-na-moste-dodavka-do-chodcu-svedci-mluvi-i-o-pobodanych-lidech-ls6-/zpravy-svet.aspx?c=A170603_235529_in_zahranici_gib>

- Španělsko v letech 1975-1987: 814 mrtvých a 3136 zraněných,
- Uruguay v letech 1962-1972: 112 mrtvých a 182 zraněných,
- Kypr v letech 1955-1959: 652 mrtvých a 1611 zraněných.⁹⁴

3.2.2 Zbraně hromadného ničení

V této kapitole se autorka zaměřuje na aktuální projevy sebevražedného terorismu, mezi něž patří také pokusy použít zbraně hromadného ničení (např. chemické/biologické zbraně, jinak nazývané zbraně B/C). Je možno je považovat za významnou hrozbu, protože jsou čím dál více dostupné lidem, kteří by je mohli zneužít proti jednotlivcům, malým skupinám či zemím a to v období zejména od druhé poloviny 20. století. Mohou je použít zfanatizovaní teroristé proti svým odpůrcům. Přitažlivost těchto zbraní spočívá v jejich katastrofálních následcích pro rozsáhlá území, nebo i celou planetu. Vedle toho vzrůstá nebezpečí, že se do rukou teroristických skupin mohou dostat také zbraně jaderné. Dále lze vnímat jako novodobou hrozbu také počítače.⁹⁵

Tuto formu terorismu využívají zejména hackeři. V teroristickém smyslu se jedná o elektronický džihád nebo také kybernetický džihád. Ten využívají teroristé k napadení počítačů a zjištění důvěrných informací či dokumentů. Tento pojem bude podrobně analyzován v kapitole nazvané „Elektronický džihád“.⁹⁶

3.3 Feminizace sebevražedného terorismu

V dnešní době existuje celá řada muslimských feministických skupin, které usilují o změnu koránských veršů týkajících se žen. Ženy své feministické hnutí nazývají genderovým nebo „rtěnkovým“ džihádem. Odmítají patriarchální způsob čtení koránu a nechtějí nadále pasivně přijímat přísná pravidla, která muslimská společnost během staletí pro ženy vytvořila, ale snaží se dodržovat základní principy víry.⁹⁷

Existuje několik národních feministických skupin, jako jsou například malajské Sestry v islámu a nigerijský RAOBAB pro ženská lidská práva. Mezinárodní organizace Ženy pod muslimským právem se snaží o změnu práv a zákonů v muslimských zemích tak, aby odpovídaly duchu Koránu. Většina žen touží a usiluje o změnu v rodinném

⁹⁴BONANATE, L. *Mezinárodní terorismus*. Praha: Columbus, 1997, s. 107.

⁹⁵LAQUEUR, W. *The new terrorism: fanaticism and the arms of mass destruction*. New York: Oxford University Press, 1999, s. 49.

⁹⁶HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 211.

⁹⁷HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 232.

právu, manželství a rozvodu. Dále řeší domácí násilí, kde usilují o to, jak by se muž měl k ženě chovat. Rovněž také řeší vstup a modlení v mešitě, kde se snaží o to, aby ženy mohly vstoupit do všech mešit a modlit se v hlavní modlitební místnosti.⁹⁸

Navzdory velkému pokroku v posledních několika letech čeká část muslimského světa ještě značné úsilí k úplnému respektování ženských práv a postavení žen ve společnosti. Jelikož jsou v dnešní době k dispozici sociální sítě, mohou muslimské feministky v USA a jinde ve světě podpořit aktivistky na Blízkém východě, v Indonésii a Africe.⁹⁹ Mezi známé feministky, které bojovaly za práva žen, patří například Eva Figes, Germaine Greer, Kate Millett a Simone de Beauvoir. Feminismus lze také rozdělit na feminismus radikální, socialistický a liberální.¹⁰⁰

Jedním z případů útoku sebevražedných aktivistek byla akce dvou čečenských dívek, přívrženek separatistů, které 29. března 2010 spáchaly sebevražedný atentát v moskevském metru, který měl na svědomí 38 obětí. Tyto dvě dívky byly nalezeny mrtvé s utrženými hlavami.¹⁰¹ Dívky patřily do radikální skupiny nazývané Černé vdovy. Tato skupina bojuje za vytvoření islámského kalifátu na Kavkaze. Tyto ženy přišly v jedné z čečenských válek o své příbuzné, manžely či bratry, a to ve střetech se silami podporovanými Moskvou.¹⁰²

V předcházejících letech nechaly explodovat dvě letadla, dvakrát zaútočily v moskevském metru a účastnily se i přepadení školy v Beslanu, při němž zemřely stovky dětí. V roce 2010 zaútočily opakovaně na severním Kavkazu.¹⁰³

⁹⁸HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 232-233.

⁹⁹HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 233.

¹⁰⁰HEYWOOD, A. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, s. 262.

¹⁰¹Novinky.cz: *Útoky v moskevském metru* [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: WWW <<https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/196088-utoky-v-moskevskem-metru-spachaly-cecenske-teroristky-nasly-se-jejich-hlavy.html>>

¹⁰²Novinky.cz: *Útoky v moskevském metru* [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: WWW <<https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/196088-utoky-v-moskevskem-metru-spachaly-cecenske-teroristky-nasly-se-jejich-hlavy.html>>

¹⁰³Novinky.cz: *Útoky v moskevském metru* [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: WWW <<https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/196088-utoky-v-moskevskem-metru-spachaly-cecenske-teroristky-nasly-se-jejich-hlavy.html>>

3.4 Infantizace sebevražedného terorismu

3.4.1 Islámský stát: Nová generace

Novou generací v Islámském státu (dále ISIS) jsou dětští vojáci nazýváni „lvíčata (mláďata) chalífátu.“ Počátek této praxe můžeme spatřit v roce 2014. Tyto děti jsou předáky ISIS považovány za „novou rasu.“ Její základní charakteristikou je zfanatizovanost, a lze ji proto přirovnat k Hitlerjugend¹⁰⁴.

Zfanatizované děti jsou vychovávány v duchu džihádu. Islámští bojovníci je učí být vojáky, sebevražednými útočníky a katy. Politikou džihádistů je ovlivnit děti pomocí sladkostí a tím, že jim nabídnou nosit zbraně. Říkají jim věty typu „*bojuj s námi a staň se hrdinou, chceš spáchat sebevražedný útok a stát se mučedníkem?*“ Také k náboru těchto dětí využívají kazatelské karavany a videa, kde promítají výcvik dětí k boji. Islámský stát vytvořil tzv. mediální místa s promítacími plátny, kde běží záběry z bojů a poprav. Děti jsou také využívány jako informátoři; jsou posílány do rodin, aby zde přesvědčily další děti k účasti na této praxi. Vlivem propagandy ISIS ztratí rodiny vliv na své děti, a navíc se proti tomu nemohou bránit, protože by je jejich vlastní děti mohly udat džihádistům v hlavním městě ISIS Rakká. Ti by pak rodiče nechali popraviti. Stovky dětí jsou v Islámském státu prodávány a zneužívány. Do boje jsou posílány děti mezi 10 – 15 lety. Jsou využívány hlavně k sebevražedným atentátům.¹⁰⁵

Školy v Islámském státu

Ministr školství ISIS zavedl v roce 2015 ve školách a na univerzitách zákon objasňující politiku terorismu. V důsledku tohoto rozhodnutí byla zrušena výuka převážně společenskovedních předmětů, které učí studenty kritickému myšlení (např. filozofie, psychologie, hudba, anatomie, umění, společenské vědy, sport a historie).

Výuka vedoucí k nacionalismu a vlastenectví byla zrušena a nahrazena věrností islámu. Rovněž zakázal přírodní vědy a Darwinovu teorii, jelikož Bůh stvořil člověka takového, jaký je teď. Učebnice jsou cenzurovány, jsou napsány jednoduchým jazykem v černobílém výtisku a mají jen několik málo stránek. Děti místo toho, aby se učily počítat jablka, zvířata atd. se učily počítat zbraně, kulky, jaký zásobník má jaká zbraň.

¹⁰⁴ Hitlerjugend byla polovojenská mládežnická organizace, a byla také druhou nejstarší nacistickou organizací. Cílem bylo vychovat tuto mládežnickou skupinu k tomu, aby byla oddána myšlenkám nacistického Německa.

¹⁰⁵ Prima zoom: ISIS: NOVÁ GENERACE, dokument [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: WWW <<https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>>

Místo tělocviku se učily střílet z různých zbraní. Učí se o tom, co je to džihád, který je interpretován s posunutým významem jako prostředek k zabíjení nevěřících. Dále se učí, co se zbraněmi dělat, že jsou na ochranu víry a že se jimi střílí do hlavy bezvěrci. Říkají jim, že se musí nastolit víra v Boha ve všech lidech. Jelikož Bůh říká: „*Dělej džihád, dokud intriky, modlářství, bezvěrectví, nezmizí ze světa,*“¹⁰⁶ jak je uvedeno v přílohách číslo V a VI...

Učte se zabíjet

Děti nové generace se učily novým stylem zabíjet a to formou televizní soutěže připomínající Pevnost Boyard, kde měly za úkol najít a popravit svázané vězně, skrývající se někde v tunelech. Účel této televizní soutěže bylo ukázat nepříteli, že tato nová generace je schopná akce. Tuto soutěž Islámský stát vysílal veřejně a to na konci roku 2015. Jak je uvedeno v přílohách číslo I, II, III,...

Jeden z mnoha případů dětských sebevražedných atentátů představuje akce dvou bratrů (Asa 12 let, Amža 13 let), uskutečněná v Mosulu v lednu 2016. Ti měli za úkol každý nasednout do auta plného trhavin a najet do tanků irácké armády. Vše bylo natočeno pomocí dronu. Tito dva bratři byli natolik zfanatizováni, že byli schopni vyhrožovat i své rodině.¹⁰⁷

Trest

V záchranném táboře v Mosulu jsou umístěni přeživší, kteří jsou odděleni od ostatních obyvatel, protože se úřady obávají o svoji bezpečnost. Bojí se hlavně uprchlíků mužského pohlaví, jelikož mají strach z infiltrace teroristy.

V iráckých věznicích je v současnosti zadržováno přibližně 750 nezletilých bojovníků, řadu z nich čeká soud. Vláda je nemůže propustit, jelikož jim nevěří. Čtyřicet případů bombových útoků mají na svědomí děti. Všichni naverbovaní bojovníci dostávají od džihádistů mzdu, nejčastěji ve výši 50 eur měsíčně. Trest pro dětské bojovníky, kteří odstoupí nebo přestanou věřit v teroristickou ideologii, je takový, že je buď zabijí, nebo vyvraždí jejich rodiny. Spoustě dětem se podařilo utéct a nacházejí se v uprchlických táborech (Sharia, Rvanga, Kabarta, Anikawa). Uprchlíky

¹⁰⁶ *Prima zoom: ISIS: NOVÁ GENERACE, dokument* [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: [WWW <https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>](https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace)

¹⁰⁷ *Prima zoom: ISIS: NOVÁ GENERACE, dokument* [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: [WWW <https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>](https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace)

tábor Khanger je největší v okolí Mosulu a pojímá až 10 000 utečenců, kteří nechtějí bojovat.¹⁰⁸

Zneužívání

Islámský stát vytvořil tzv. „Nákupní středisko chalífátu“. Zde se do aukce dávají dívky v rozmezí 6 – 15 let, které jsou nabízeny pro otroctví nebo sexuální služby. Tyto dívky jsou nalíčené a hezky oblečené, aby pro kupce byly přitažlivé. Všechny jsou zveřejněny na internetových stránkách. Minimální zákonný věk je 9 let, ale pokud má dívka ochlupení a menstruaci, je připravena na styk. Může to být i dříve než v 9 letech – o tom rozhoduje tzv. Tribunál. Mnoho dětí, které byly zneužívány či naverbovány a poté se zachránily, mají dlouhodobé psychické poruchy. Tyto děti mají nárok na psychologickou léčbu zdarma a to jednou za měsíc.¹⁰⁹

Záchrana

Děti, které jsou zneužívány, se snaží zachránit tzv. „Stínoví bojovníci.“ Poté, když se jim povede je zachránit, vrací je zpět k rodičům nebo k příbuzným, pokud rodiče už nežijí. Další tajná skupina, která je proti terorismu, se nazývá „Rakká je potichu zabíjena.“ Jsou to členové podzemní sítě a aktivisté, kteří kritizují činy teroristických skupin. Jeziit Bahzát Faran, přezdíváný „Osvoboditel,“ zachraňuje děti a zaznamenává válečné zločiny. K záchraně dětí Jeziit používá tajnou síť odboje v chalífátu, vše mapuje a fotografuje.¹¹⁰

Německo vytvořilo přijímací program pro jezidské děti. Michael Blume je zprostředkovatel tohoto programu. Zachránil už 600 dětí s matkami. Pro tyto děti je Německo hlavním evropským cílem. Příkladem zachráněného dítěte, který odjel do Německa za svou rodinou po 2 letech, kdy od džihádistů utekl, je čtrnáctiletý Ayad. Už ve 12 letech se stal dětským teroristou. Nastražoval bomby a byl členem ISIS. Prošel si výcvikem, kde ho bili, stříleli mu pod nohy, dávali mu elektrické šoky, pokud nesplňoval podmínky, které džihádisté chtěli.¹¹¹

¹⁰⁸ *Prima zoom: ISIS: NOVÁ GENERACE, dokument* [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: [WWW <https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>](http://WWW.<https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>)

¹⁰⁹ *Prima zoom: ISIS: NOVÁ GENERACE, dokument* [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: [WWW <https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>](http://WWW.<https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>)

¹¹⁰ *Prima zoom: ISIS: NOVÁ GENERACE, dokument* [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: [WWW <https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>](http://WWW.<https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>)

¹¹¹ *Prima zoom: ISIS: NOVÁ GENERACE, dokument* [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: [WWW <https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>](http://WWW.<https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>)

Hlavní otázkou toho všeho je, zda jsou tyto děti oběťmi nebo mají být souzeny? Na tuto otázku si musí každý odpověď najít sám.

3.5 Elektronický džihád

Elektronický džihád či kybernetický džihád je moderní forma džihádu, respektive islámského terorismu. Útočníci napadají pomocí virů počítače nebo jiné počítačové systémy (jinak řečeno hackerskými útoky). Mohou tak napadat banky, letadla a jejich řídicí systémy nebo jiné dopravní prostředky, vládní počítače nebo počítače občanů. Proti kybernetickým útokům se lze bránit pomocí účinných antivirových programů, ale ne vždy jsou 100% spolehlivé; útočníci tyto útoky mají velice dobře promyšlené a umí antivirové programy obejít.¹¹²

Pro Palestince má džihád politický smysl: „*Jiné muslimské skupiny se silně vymezují proti americkému globálnímu ekonomickému vlivu i proti politické nadvládě – např. „džihád proti Coca–Cole“, kdy se snažili tento produkt, který symbolizuje celou Ameriku potlačit a mezi miliony muslimů nahradit jiným nápojem.*“¹¹³ Islámská historie mluví o džihádu jako o komplexním, mnohvrstevnatém tématu, který mezi muslimy vyvolává důležité debaty. „*Mluví se o džihádu perem, džihádu srdcem, o civilním džihádu, nenásilném džihádu, humanitárním džihádu a o ekologickém džihádu.*“¹¹⁴ Všechny tyto debaty jsou důležité, přitom skutečnost je taková, že džihád je vnímán jako úsilí o prosazení víry. Není o nic násilnější než termín „křížácká výprava“ ve významu křížácká výprava proti kouření.¹¹⁵

Právní znalci (ulámá)¹¹⁶ rozeznávají podle Miloše Mendela čtyři roviny, v nichž se může věřící účastnit džihádu:

- „**džihád srdcem** – týká se neustálého prohlubování osobní zbožnosti, přemáhání hříchu a pokušení, kterému Bůh muslima průběžně vystavuje,
- **džihád jazykem** – týká se podpory a šíření pravdy misijní činnosti a poukazy na špatnost,
- **džihád rukou** – zahrnuje především obecně záslužnou a charitativní činnost,

¹¹²HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 211.

¹¹³HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 211.

¹¹⁴HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 211.

¹¹⁵HILLENBRAND, C. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017, s. 211.

¹¹⁶ Islámští učenci, vykladači šaría, a znalci právní vědy.

- **džihád mečem** – ve smyslu prosazování islámu různými podobami násilí, ať už represí vůči bezvěrcům na území islámu, vedení války za šíření víry, bojem proti strýjcům rozkladu zevnitř, nebo – a možná především – obranou vůči vnějšímu nepříteli.¹¹⁷

¹¹⁷MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 248.

4 PROTITERORISTICKÁ POLITIKA

4.1 Protiteroristická politika EU

Terorismus je v Lisabonské smlouvě zmiňován samostatně (články 75, 88, 222, SFEU), nebo je subsumován pod pojmem organizovaná trestná činnost. EU věnovala vždy velkou pozornost boji proti terorismu. Už v období studené války přistoupily členské státy k boji proti terorismu. Skupina TREVI, která byla zřízena v roce 1976, fungovala jako platforma pro výměnu informací mezi policejními orgány a zpravodajskými službami.

Dále mezi důležité dokumenty boje proti terorismu patří Deklarace o terorismu z října 1995, známá jako La Gomera Declaration. Je třeba se také zmínit o velice důležitém nástroji v boji proti terorismu, kterým je Úmluva z 29. května 2000 o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Unie.¹¹⁸

4.1.1 Protiteroristické nástroje EU

Podle Bohumila Pikny lze nástroje Evropské unie rozdělit takto:

*„a) politické nástroje – komplexní koncepční, specifické (včetně civilní ochrany),
b) právní nástroje – Europol, Eurojust, evropský zatýkací rozkaz.“¹¹⁹*

Základními dokumenty koncepčního (politického) charakteru jsou podle Pikny zejména:

*„a) Evropská bezpečnostní strategie (2003),
b) Strategické směry pro legislativní a operativní plánování pro nadcházející léta v rámci prostoru svobody, bezpečnosti a práva z června 2014 (Strategické směry),
c) Evropský program pro bezpečnost (2015-2020) z dubna 2015.“¹²⁰*

¹¹⁸PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 382-383.

¹¹⁹PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 383.

¹²⁰PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 384.

Specifickými protiteroristickými dokumenty (nástroji) podle Bohumila Pikny jsou hlavně:

- „a) Prohlášení k boji proti terorismu (Madrid, 2004),*
- b) Akční plán EU na boj proti terorismu (2004),*
- c) Prohlášení Rady k útokům v Londýně (2005),*
- d) Strategie EU pro boj proti terorismu s akčním plánem (2006),*
- e) Strategie EU na boj proti radikalizaci a náboru teroristů s akčním plánem.“¹²¹*

Zvláštními sektorovými dokumenty pro oblast civilní ochrany podle Bohumila Pikny:

- „a) Program solidarity EU (CBRN),*
- b) Ochrana kritické infrastruktury proti terorismu.“¹²²*

Pro vývoj protiteroristické politiky EU představoval klíčový bod zlomu útok z 11. září 2001 (New York, Washington) a také útoky z 11. března 2004 (Madrid). Aby byla dosažena komplexnost protiteroristické politiky, je třeba zapojit všechny orgány EU/ES. Evropská rada jako vrcholný orgán EU formuluje možnosti a strategie boje proti terorismu a také jeho institucionální strukturu.¹²³

V oblasti zahraniční politiky je důležitým orgány EU především Rada ministrů zahraničí, a také Vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

V oblasti bezpečnostní politiky je nejdůležitějším cílem potírání terorismu. Na území každého státu je smluvně zaručeno, že si EU klade za cíl¹²⁴ „poskytování svým občanům v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň ochrany tím, že rozvíjí společný postup členských států v oblasti policejní a soudní spolupráce v trestních věcech, a tím že předchází rasismu a xenofobii.“¹²⁵

Významným orgánem EU je především Pracovní skupina pro terorismus (TWP – Working Party on Terrorism). Po madridských atentátech byla zřízena funkce protiteroristického koordinátora, tuto funkci dnes zastává Gilles de Kerchove.

¹²¹PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 384.

¹²²PIKNA, B. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 384.

¹²³MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 390.

¹²⁴MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 390.

¹²⁵MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 390.

Jeho pravomoci spočívají v usnadňování kooperace členských zemí a evropských orgánů. Mezi specializované instituce v boji proti terorismu v EU patří zejména Evropský policejní úřad (Europol), mezi jehož orgány patří Správní rada, ředitel, kontrolor financí a finanční výbor. Europol má také důstojníky všech členských zemí, které zastupují orgány pro mezinárodní spolupráci (policii, celní správu, finanční policii, cizineckou policii, atd.).¹²⁶ „Europol uzavírá i bilaterální dohody s národními státy, má uzavřenou i dohodu s Interpolem. Z výkonu své činnosti je Europol odpovědný Radě EU (Rada ministrů spravedlnosti a vnitra), která má na starost hlavní kontrolu a řízení funkce Europolu. Ředitele i jeho zástupce v Europolu jmenuje také Rada. Za zvláštní činnost dohledu lze považovat každoroční povinnost předkládat zprávu o činnosti Europolu Evropskému parlamentu.“¹²⁷

Policejní zpravodajství a policie pro boj proti terorismu předává informace o operativní spolupráci Policejní pracovní skupině k terorismu s anglickým názvem Police Working Group on Terrorism – PWGT, ta vznikla v roce 1979 a ČR je členem od roku 2000. Dalším orgánem v boji proti terorismu je Evropská jednotka pro soudní spolupráci (Eurojust), která byla zakotvena smlouvou u Nice (2001). Eurojust byl založen rozhodnutím Rady EU za účelem posílení boje proti trestné činnosti z 28. února 2002, která nabyla účinnosti 6. března téhož roku.¹²⁸

„Rada má podporovat spolupráci prostřednictvím Eurojustu tím, že:

- umožňuje Eurojustu přispívat k dobré koordinaci mezi orgány členských států Unie činných v trestním řízení,
- podporuje pomoc poskytovanou Eurojustem při vyšetřování závažné přeshraniční trestné činnosti, zejména pak v případech organizované trestné činnosti, zvláště s ohledem na rozborů provedené Eupolem,
- usnadňuje úzkou spolupráci Eurojustu s Evropskou justiční sítí zejména proto, aby byl usnadněn výkon dožadání a žádosti o vydání“.¹²⁹

Dále se do boje proti terorismu mohou zapojit tzv. společné vyšetřovací týmy: Evropská komise, Evropská policejní akademie (CEPOL), Pracovní skupina pro boj s terorismem v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (COTER).

¹²⁶MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 391.

¹²⁷MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 391.

¹²⁸MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 392.

¹²⁹MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 392.

Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (dále OBSE) vytvořila vlastní protiteroristickou síť. Jejímž účelem je výměna informací mezi národními protiteroristickými koordinátory zemí OBSE a Jednotkou proti terorismu EU. Do boje proti terorismu se také zapojují Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, Světová obchodní organizace, Mezinárodní měnový fond či Světová banka. Zasahují zde také odzbrojovací organizace (Organizace pro zákaz chemických zbraní).¹³⁰

*„Protiteroristickou a protiextremistickou politikou se zabývají i regionální středoevropské organizace a kooperační struktury, především Středoevropská iniciativa, Visegrádská čtyřka a Regionální partnerství“.*¹³¹

Po teroristických útocích z 11. září 2001 byla orgány EU přijata řada klíčových právních dokumentů, zakotvujících boj proti terorismu, mezi nimiž nejdůležitějšími jsou:

- nařízení Rady č. 2580/2001 ze dne 27. prosince 2001 o zvláštních omezujících opatření namířených proti určitým osobám a subjektům s cílem bojovat proti terorismu,
- rozhodnutí Rady č. 2001/927/ES ze dne 27. prosince 2001, k sestavení listiny podle článku 2 odst. 3. nařízení Rady č. 2580/2001,
- nařízení Rady č. 467/2001 ze dne 9. března 2001, kterým se zmrazuje majetek určitých osob a skupin,
- společný postoj Rady ze dne 27. prosince 2001 o uplatnění zvláštních opatření k boji proti terorismu (2001/931/SZBP),
- rozhodnutí Rady ze dne 19. prosince 2002 o implementaci zvláštních opatření v policejní a justiční spolupráci v boji s terorismem (2003/48/JVV), vydané k provedení shora uvedeného společného postoje z 27. prosince 2001,
- rámcové rozhodnutí ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu,
- rámcové rozhodnutí ze dne 13. června 2002 o boji proti terorismu (2002/475/JVV),
- rozhodnutí Rady ze dne 28. února 2002 o zřízení Eurojustu,

¹³⁰MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 392-393.

¹³¹MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 395.

- směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/97/ES ze dne 4. prosince 2001, kterou se mění směrnice Rady č. 91/308/EHS o předcházení zneužití finančního systému k praní peněz.¹³²

4.2 Protiteroristická politika ČR

Protiteroristická politika v ČR je politika, která se zaměřuje na potlačení terorismu. Dnes se tento pojem používá proti subverzivnímu terorismu (státnímu i nestátnímu). V rozsáhlém pojetí ji lze chápat jako působení společenských aktérů na nejrůznějších úrovních, kteří potlačují předpoklady, podmínky a negativní důsledky terorismu. V užším pojetí se vztahuje ke státní politice proti terorismu, která bývá označována jako represivní politika.¹³³

Nástroji státní protiteroristické politiky podle Miroslava Mareše jsou:

- Zpravodajské operace (hledání informací o teroristech),
- policejní operace (zadržování teroristů, osvobozování rukojmích, likvidace náloží),
- vojenské operace (zprostředkovávají likvidaci teroristů a ochranu před nimi vojenskými prostředky),
- právo (které obsahuje zákonné vymezení kompetencí protiteroristických orgánů i sankční normy pro postih teroristů a subjektů, které je podporují: specifický subtyp představuje mezinárodní právo),
- preventivní činnost (toto opatření latentně přispívá k odstranění terorismu),
- politická činnost směřující k odstranění příčin terorismu, včetně diplomacie a politického vyjednávání,
- civilní ochrana (podpora a pomoc obětem a to i lékařská, a nástroje pro odstranění následků teroristických útoků).¹³⁴

Terorismus byl dlouhou dobu vnímán jako záležitost vnitřní bezpečnostní politiky. V souvislosti s globalizací terorismu od 70. let 20. st. se stal také záležitostí vnější politiky státu a to z důvodů snahy získat zbraně hromadného ničení. Zpočátku byl terorismus vnímán jako nevojenská hrozba, ale časem se stal hrozbou i vojenského charakteru. Zvýšené riziko terorismu si v řadě případů vynutilo nasazení armády pro

¹³²PIKNA, B. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva (prizmatem Lisabonské smlouvy)*. Praha: Linde, 2010, s. 382-383.

¹³³MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 383-384.

¹³⁴MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 383-384.

potlačení vnitřního terorismu (např. britská armáda v severním Irsku) a také při boji proti radikálnímu islámskému terorismu (např. válka proti Talibanu v Afghánistánu).¹³⁵

Jelikož v současné době je terorismus vnímán jako velké riziko, je s protiteroristickou politikou spojována v primárně bezpečnostně-politické oblasti řada dalších politik (např. náboženská politika, menšinová politika, protiextremistická politika, politika proti proliferaci, rozvojová politika, zbrojní politika). Terorismus se stal příčinou celospolečenských debat o míře svobody v ohrožené společnosti (svoboda proti bezpečnosti), s čímž souvisí dílčí problémy, jako je mediální politika ve vztahu k terorismu (např. případná státní regulace informací o terorismu v soukromých médiích).¹³⁶

Protiteroristická politika byla nejdříve realizována na úrovni jednotlivých států; dnes je na úrovni mezinárodně-regionální, i na globální úrovni. Dané úkoly v rámci státu mají v protiteroristické politice na různých úrovních státní i nestátní aktéři s obecnou i specializovanou působností. Tyto orgány a složky vznikají hlavně v bezpečnostně-politické oblasti.¹³⁷

Příkladem takových orgánů podle Miroslava Mareše jsou:

- státní orgány i instituty zřízené ke koordinaci či řízení protiteroristické politiky více rezortů,
- policejní složky specializované na vyšetřování terorismu (např. vyšetřovací orgány proti praní špinavých peněz),
- policejní složky specializované na zásahy proti teroristům (vznikaly od 70. let),
- tajná služba věnující se likvidaci teroristů,
- civilní složky věnující se obětem teroristických útoků (lékaři, psychologové,...),
- žurnalisté, novináři zaměřeni na terorismus, na jeho složky a vyzbrojování, které zkoumá a zaznamenává,
- výzkumné a pedagogické složky zaměřené na vzdělávání a výcvik vojenských a policejních složek.¹³⁸

¹³⁵MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 384.

¹³⁶MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 384-385.

¹³⁷MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 385.

¹³⁸MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 385.

4.2.1 Vývoj protiteroristické politiky v ČR

Československá protiteroristická politika využívala po roce 1989 existence státního aparátu a bezpečnostních složek, které stát převzal z komunistického režimu. Ty ale bylo potřeba transformovat v duchu demokratických principů a pravidel. Československou protiteroristickou politiku po roce 1989 lze rozdělit do tří fází. Tyto fáze úzce souvisí s rozvojem české bezpečnostní politiky obecně.¹³⁹

V **první fázi** (konec roku 1989 – 1991) se jednalo hlavně o odstranění dědictví komunistického režimu, které spočívalo v podpoře teroristických organizací či režimů (Organizace pro osvobození Palestiny, IRA, režim Muammara Kaddáfího v Libyi, výcvik frekventantů z OOP v našich školících zařízeních). Dále došlo k odstranění nejmarkantnějších přežitků státního aparátu nedemokratického režimu, k odchodu okupačních sovětských vojsk a zrušení Varšavské smlouvy v červenci 1991. Ukončení jednostranné prosovětské orientace a navázání spojení s Izraelem vedlo hned v roce 1991 k účasti Československa na operaci Pouštní bouře. Byly provedeny také základní změny v legislativě (trestní zákon nově definoval trestné činy teroru).¹⁴⁰

Druhá fáze spadá do období od konce roku 1991 do roku 2000/2001. V tomto období se vytvářely základy protiteroristické politiky: „*V této fázi byla ustálena institucionální struktura boje proti terorismu v oblasti vnitřní bezpečnosti (reforma policejních struktur, bouřlivá reforma zpravodajských služeb), včetně vzniku specializovaných policejních a zpravodajských složek. Dále byly stanoveny jednoznačné zahraničně-politické priority vstupu do NATO (o vstupu bylo rozhodnuto v červenci 1997 a završeno 12. března 1999) a do EU, také byly připraveny a schváleny některé základní bezpečnostně-politické dokumenty (po nástupu vlády ČSSD).*“¹⁴¹

Jednalo se o mezinárodní smlouvy o boji proti terorismu, dále o ústavní zákon č. 110/1998 sb. o bezpečnosti České republiky, a také o první verzi Bezpečnostní strategie České republiky ze 17. února 1999. Ještě před vznikem této bezpečnostní strategie bylo v oblasti vnitřní bezpečnosti přijato několik koncepčních dokumentů, zabývajících se dílčím způsobem terorismem.¹⁴²

Třetí fáze (2000 – 2001) nastartovala internacionalizaci a europeizaci protiteroristické politiky (důležitým datem je zde opět 11. září 2001) a trvá doposud. Protiteroristická politika České republiky byla již v procesu přibližování ČR k EU úzce

¹³⁹MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 386.

¹⁴⁰MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 386-387.

¹⁴¹MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 387.

¹⁴²MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 387.

spjata s úsilím mezinárodního společenství o potlačení terorismu, a tím se také propojila se zájmy NATO. V této fázi se zvyšovala aktivita policie a zpravodajských služeb proti terorismu, a také se zvýšila specializace v protiteroristické politice Armády České republiky. Navíc i veřejnost se začala zajímat o boj proti terorismu, který se tehdy stal předmětem medializovaných politických střetů.¹⁴³

4.2.2 Instituce a aktéři protiteroristické politiky v ČR

Aktéři protiteroristické politiky ČR jsou úzce spojeni s bezpečnostní politikou a to s Evropskou unií a také mezinárodními organizacemi, ve kterých je ČR členem. Na mezinárodní úrovni se podílí v boji proti terorismu. Protiteroristické aktivity v zahraničí mohou alespoň nepřímo ovlivnit oblast boje proti terorismu v ČR. Nejdůležitější a hlavní výkonné pravomoci v oblasti protiteroristické politiky v ČR má vláda a v oblasti ozbrojených sil i prezident republiky. V sektorových oblastech má především kompetenci ministerstvo vnitra, justice a ministerstvo zahraničních věcí. Parlament ČR zajišťuje legislativní základy protiteroristické politiky a dále má v této oblasti kontrolní pravomoci.¹⁴⁴

Trestně-právní (a částečně správně-právní) aspekty zajišťuje na úrovni právních norem a zákonů justiční sféra. V ČR a i v EU se k boji proti terorismu vyjadřuje řada politických stran spolu se zájmovými skupinami. Při spolupráci zpravodajských služeb hraje důležitou roli i vláda a Bezpečnostní rada státu.¹⁴⁵

Jak už bylo zmíněno v podkapitole s názvem „Protiteroristická politika ČR“ se podílejí v boji proti terorismu zpravodajské služby (Vojenské zpravodajství, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace). Ty mezi sebou spolupracují na základě smluv uzavřených a schválených vládou a také se zapojují do mezinárodní spolupráce. Jejich činnost spadá pod vládu a je kontrolována Parlamentem ČR. Dále se boji proti terorismu věnuje Národní bezpečnostní úřad, který pomocí prevence chrání před průnikem teroristů či jejich spojenců k utajovaným skutečnostem v oblasti kryptografické ochrany.¹⁴⁶

Boji proti teroristům se také věnuje Police ČR a to zejména specializovaný Útvar proti teroristům a jiným obdobným akcím, a sice Útvar rychlého nasazení (URNA). Také mohou zasahovat do boje další složky Policie ČR i příslušníci obecních

¹⁴³MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 387.

¹⁴⁴MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 387

¹⁴⁵MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 387

¹⁴⁶MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 388

a městských policejních složek, popř. pracovníci soukromých bezpečnostních služeb (např. hlídači takových objektů, které se mohou stát cílem teroristických útoků).¹⁴⁷

V případě napadení teroristickými skupinami by byl v ČR aktivován Integrovaný záchranný systém (dále IZS), jehož základními složkami je Hasičský záchranný sbor, Zdravotnická záchranná služba a Policie ČR. Dále pro něj mohou být vyčleněny prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a jiná sdružení občanů, které lze zapojit do záchranných a likvidačních prací. Dále do činnosti IZS a řešení mimořádných situací zasahují různá ministerstva a krajské a obecní úřady.¹⁴⁸

Důležitou složkou v přímém boji proti terorismu jsou jednotky Armády ČR (dále AČR) (v oblasti České republiky, ale i mimo ni). Pomáhají při likvidačních činnostech, odstraňování následků teroristických útoků atd. Dále jsou vysílány do oblastí s velmi intenzivní činností teroristů, ale také v případech útoků na vojenská zařízení. Aktuální situaci je přizpůsobována i koncepce budování ozbrojených sil, která zahrnuje specializované složky AČR, konkrétně Special Operations Group Vojenské policie AČR. Do protiteroristických operací lze také uplatnit 312. prapor chemické, radiační a biologické ochrany AČR se sídlem v Liberci, který je součástí Sil rychlé reakce NATO a také 601. skupinu speciálních sil AČR, která je součástí Vojenského zpravodajství. Mezinárodní aspekty boje proti terorismu jsou v kompetenci ministerstva zahraničních věcí, které realizuje bilaterální i multilaterální jednání a zajišťuje spolupráci s mezinárodními organizacemi, které se terorismem zabývají, a na jejichž půdě jsou sjednávány protiteroristické normy.¹⁴⁹

Do oblasti protiteroristické politiky se mohou dílčím způsobem zapojit i složky spadající do kompetencí ministerstva dopravy (ochrana dopravních prostředků a cest), ministerstva zdravotnictví (zapojení do integrovaného záchranného systému, lékařský výzkum zranění způsobených terorismem), ministerstvo informatiky (ochrana před kybernetickým terorismem a ochrana poštovních a telekomunikačních služeb), ministerstvo financí (ochrana před finančními machinacemi teroristů), ministerstva zemědělství (ochrana před militantními ochránci zvířat), ministerstva kultury (registrace náboženských společností), ministerstva školství mládeže a tělovýchovy (výzkum

¹⁴⁷MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 388.

¹⁴⁸MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 388

¹⁴⁹MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 389.

terorismu na akademických pracovištích, výuka o terorismu a to především na vysokých školách,...). I některé ústřední orgány státní správy mohou mít určitou roli v oblasti protiteroristické politiky (např. Státní úřad pro jadernou bezpečnost). Česká republika se stala od května 2004 členem EU a ES.¹⁵⁰

4.2.3 Protiteroristická legislativa

V posledních deseti letech se protiteroristická legislativa stala součástí právních řádů mnoha států. Tato legislativa umožňuje státům realizovat různá nestandardní opatření, kterými je možno aktivně reagovat na teroristické hrozby. Kritici této legislativy nesouhlasí s potlačováním standardních demokratických procedur či občanských práv a svobod (jde například o prodlužování délky vazby, věznění osob bez obžaloby – Guantanámo, a zvyšování rizik zneužití protiteroristických zákonů k jiným účelům).¹⁵¹

Mezi nejdůležitější protiteroristickou legislativu lze zařadit tyto právní akty:

- EU Framework Decision on Terrorism (EU),
- UK Prevention on Terrorism Act (Velká Británie, 2005), Patriot Act (USA, 2001).¹⁵²

4.2.4 Nejvýznamnější bezpečnostní hrozby

Tyto nejvýznamnější hrozby s dopadem na bezpečnost Unie jsou pojmenovány i Evropskou bezpečnostní strategií. **Jedná se o:**

a) **terorismus** – hlavně islamistický, dále také nacionální (ETA, IRA, Korsika) a ideologický (Kolumbie),

b) **proliferace** – šíření zbraní hromadného ničení (dále ZHN), tedy zejména snaha získat technologie k jejich výrobě, nelegální obchodování s jejich důležitými komponenty včetně nosičů,

c) **regionální konflikty** – tímto pojmem jsou označovány takové faktory, jako je rozsáhlá migrace, extremismus, terorismus nebo kolaps státních struktur,

d) **zhroucení (rozpad) státu** – rostoucí kriminalita, korupce, ale také terorismus (Súdán, Somálsko),

¹⁵⁰MAREŠ, M. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 389.

¹⁵¹ČEJKA, M. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno, 2007, s. 157.

¹⁵²ČEJKA, M. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno, 2007, s. 157.

e) **organizovaný zločin** – nezákonné obchodování s drogami či zbraněmi, obchod s lidmi, praní peněz, finanční kriminalita a také účelové (nikoli ideologické) napojení na teroristické skupiny,¹⁵³

f) **nelegální přistěhovalectví** – přičemž, „*legální a řízená migrace sama o sobě je z bezpečnostního hlediska neutrální nebo dokonce i pozitivní jev. Může hlavně řešit demografické problémy, které čekají rovněž Evropu,*“¹⁵⁴

g) dalšími závažnými bezpečnostními hrozbami jsou např.: **epidemie a pandemie** nebo živelné a ekologické pohromy.¹⁵⁵

¹⁵³PIKNA, B. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva (prizmatem Lisabonské smlouvy)*. Praha: Linde, 2010, s. 287. ISBN 978-80-7380-611-8.

¹⁵⁴PIKNA, B. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva (prizmatem Lisabonské smlouvy)*. Praha: Linde, 2010, s. 287. ISBN 978-80-7380-611-8.

¹⁵⁵PIKNA, B. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva (prizmatem Lisabonské smlouvy)*. Praha: Linde, 2010, s. 287. ISBN 978-80-7380-611-8.

5 EMPIRICKÝ VÝZKUM

5.1 Příprava dotazníku a otázek

Pomocí dotazníkového šetření je v praktické části práce analyzován všeobecný přehled obyvatel různých věkových kategorií v oblasti informovanosti o problematice obecného terorismu a také sebevražedného terorismu.

Dotazníkové zjišťování probíhalo stylem dotazníkového šetření v náhodně vybraném vzorku obyvatel města Dobříš a okolí, Příbram a Praha. Je zřejmé, že takto vybraný vzorek nereprezentuje celkový postoj obyvatel ČR, ale pouze postoje oslovených respondentů. Dotazník byl zcela anonymní. První část dotazníků měla podobu internetové ankety dostupné z (<https://www.survio.com/cs/>); druhá část měla tištěnou formu. Dotazník byl předkládán respondentům v období od 1. března 2018 do 25. března 2018. Celkem bylo osloveno 100 respondentů se 100% návratností dotazníků.

5.1.1 Dotazník

Dotazník¹⁵⁶ byl vytvořen pouze pro účely této bakalářské práce. Byl určen lidem různých věkových kategorií. Autorka se zaměřila na průzkum jejich znalostí a názorů, týkajících se terorismu a sebevražedného terorismu. Výsledky dotazníkového šetření jsou anonymní a slouží výhradně k vypravování mé bakalářské práce. Dotazník obsahuje 13 otázek, z toho 8 uzavřených a 5 polootevřených.

5.1.2 Stanovení hypotéz výzkumu

Hypotéza číslo 1 – Většina respondentů rozhodně vnímá terorismus ve světě jako hrozbu.

Hypotéza číslo 2 – Méně jak polovina respondentů ví, co je sebevražedný terorismus.

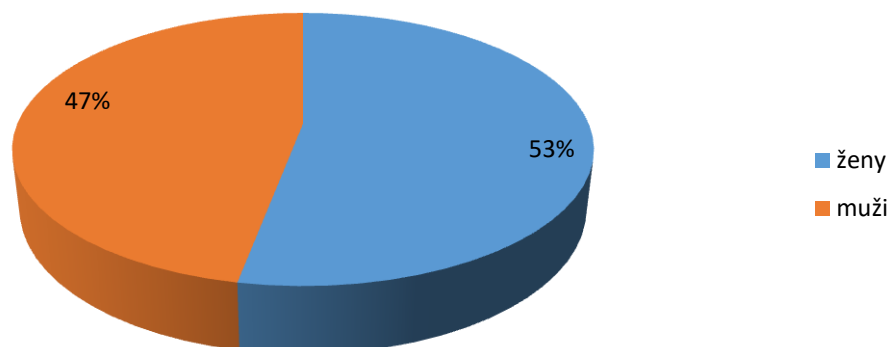
Hypotéza číslo 3 – Více jak polovina respondentů neví, co je kybernetický džihád.

¹⁵⁶Dotazník je uveden jako Příloha VII. této práce.

5.2 Interpretace výsledku empirického šetření, včetně grafického znázornění

Graf č. 1 - Pohlaví respondentů.

Pohlaví respondentů

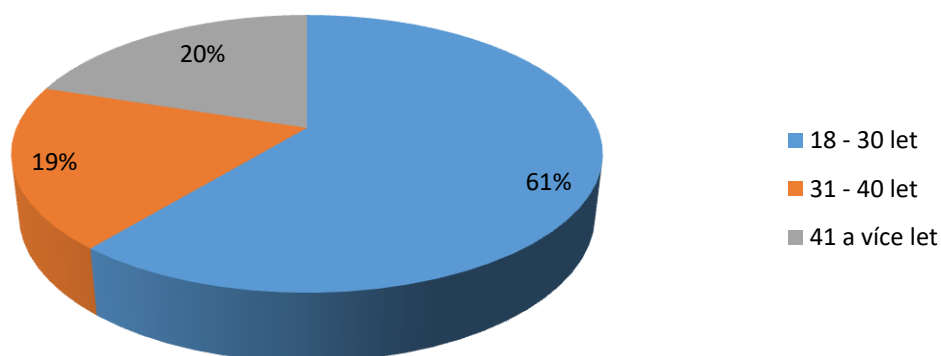

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 1 – Z výsledků odpovědí vyplývá, kolik bylo dotazovaných žen a kolik mužů. Na dotazník odpovídalo 53 % žen a 47 % mužů.

Graf č. 2 – Věk respondentů.

Věk respondentů

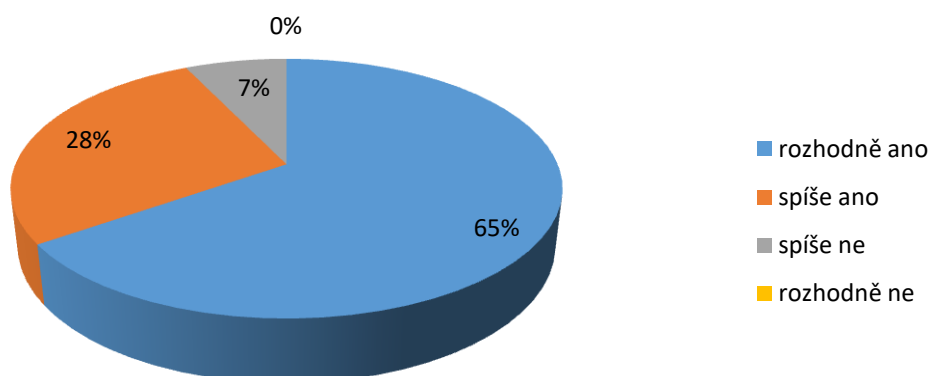

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 2 – Z výsledků odpovědí vyplývá, jaká věková skupina lidí odpovídala. Nejvíce odpovídali respondenti ve věku 18 – 30 let, tedy 61 %, 19 % respondentů ve věku 31 – 40 let a 20 % respondentů bylo ve věku 41 a více let.

Graf č. 3 – Vnímáte terorismus ve světě jako hrozbu?

Terorismus ve světě jako hrozba

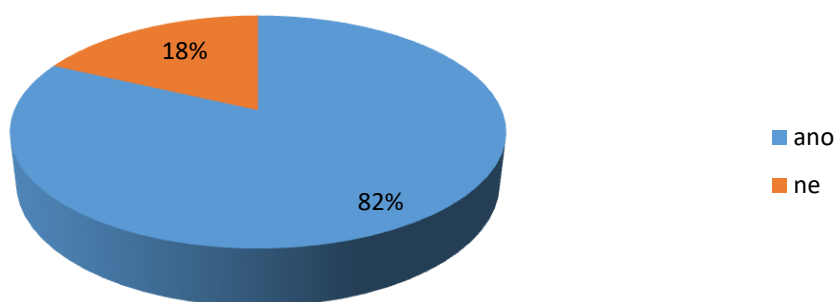

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 3 – Z výsledku odpovědí vyplývá, zda respondenti vnímají terorismus ve světě jako hrozbu. Většina respondentů tedy 65 % odpovídalo, že rozhodně berou terorismus ve světě jako hrozbu, 28 % respondentů spíše vnímá terorismus jako hrozbu, pouhých 7 % respondentů spíše nevnímá terorismus jako hrozbu a 0 % respondentů odpovědělo, že rozhodně nevnímají terorismus jako hrozbu.

Graf č. 4 – Víte co je sebevražedný terorismus.

Znalost respondentů o sebevražedném terorismu

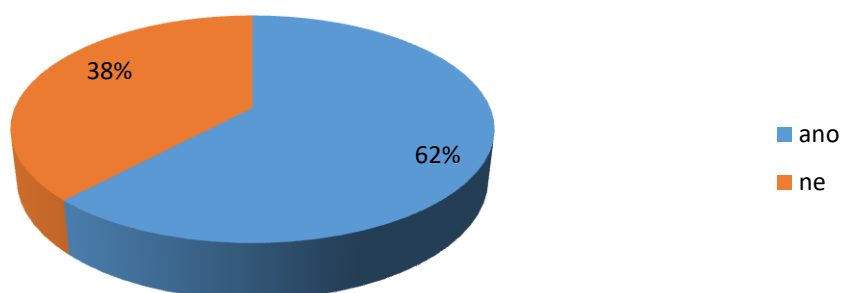

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 4 – Z výsledku odpovědí vyplývá, zda respondenti vědí co je sebevražedný terorismus. Většina respondentů tedy 82 % odpovědělo že, vědí co je sebevražedný terorismus a méně jak čtvrt respondentů tedy pouhých 18 % neví co je sebevražedný terorismus.

Graf č. 5 – Znáte nějaké sebevražedné atentáty?

Znalost respondentů o sebevražedných atentátech

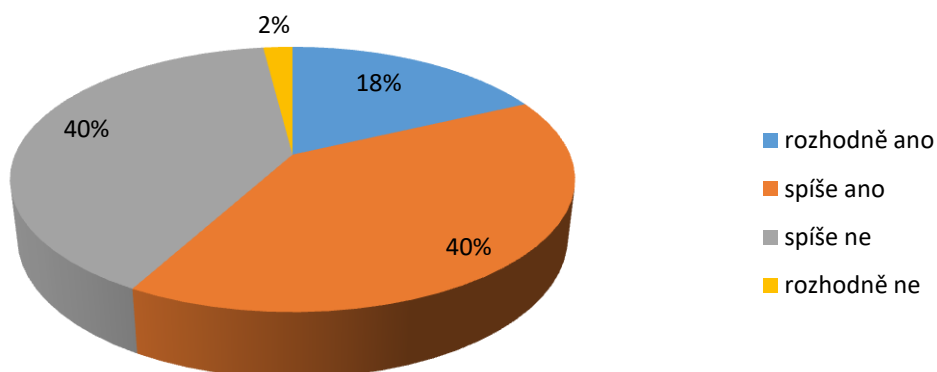

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 5 – Z výsledku odpovědí vyplývá, jestli respondenti znají nějaké sebevražedné atentáty. Více jak polovina tedy 62 % respondentů odpovědělo, že znají sebevražedné atentáty a méně jak polovina, tedy 38 % respondentů odpovědělo, že neznají žádné sebevražedné atentáty.

Graf č. 6 – Zajímáte se o teroristické útoky?

Zájem respondentů o teroristické útoky

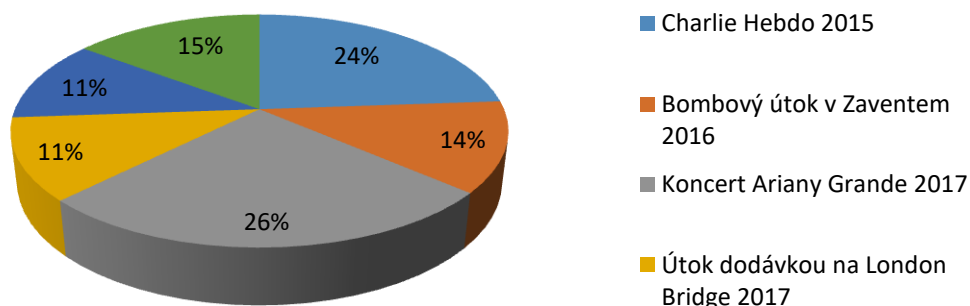

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 6 – Z výsledku odpovědí vyplývá, jestli se respondenti zajímají o teroristické útoky. Méně jak polovina respondentů tedy 40 % jich odpovědělo spíše ano, ale také stejný počet odpověděl, že se spíše nezajímají o teroristické útoky, pouhé 2 % odpověděli, že se rozhodně o teroristické útoky nezajímají a 18 % respondentů odpovědělo, že se rozhodně zajímají o teroristické útoky.

Graf č. 7 – Pokud jste v předešlé otázce odpověděli ano, jaký útok pro Vás byl za poslední dobu ten nejhorší? (Rozmezí 4 let)

Nejhorší teroristický útok pro respondenty (rozmezí 4 let)

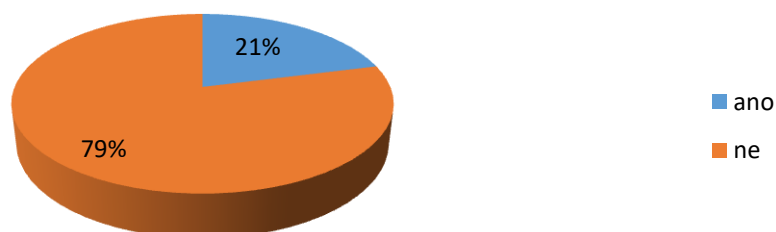

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 7 – Z výsledku odpovědí vyplývá, jaký teroristický útok byl pro respondenty za poslední dobu ten nejhorší. Nejvíce respondentů tedy 26 % odpovídalo, že pro ně byl nejhorší útok v roce 2017 na koncertě zpěvačky Ariany Grande, pouhých 11 % respondentů odpovídalo, že pro ně byl nejhorší útok dodávkou v Anglii na London Bridge v roce 2017 a stejný počet odpovídal jiné, dále 24 % respondentů odpovědělo, že nejhorší útok byl v roce 2015 v redakci Charlie Hebdo a 15 % respondentů se o útoky nezajímají.

Graf č. 8 – Víte co je elektronický (kybernetický) džihád?

Znalost respondentů o elektronickém (kybernetickém) džihádu

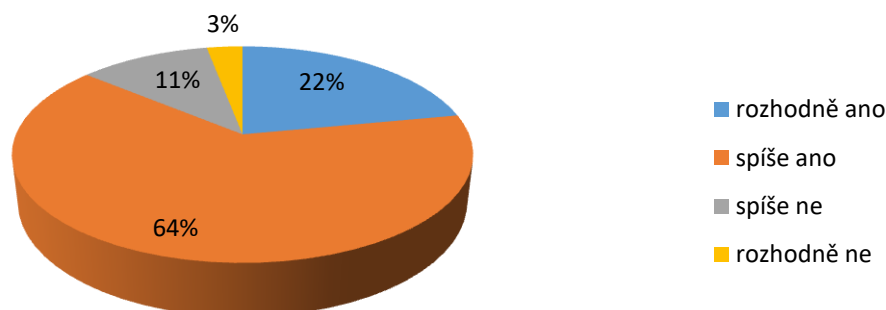

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 8 – Z výsledku odpovědí vyplývá, zda respondenti vědí co je to elektronický (kybernetický) džihád. Většina respondentů tedy 79 % odpovídalo, že nevědí co je to elektronický džihád a pouhých 21 % respondentů ví co je elektronický džihád.

Graf č. 9 – Myslíte si, že elektronický džihád lze brát jako novodobou teroristickou hrozbu?

Elektronický džihád jako novodobá teroristická hrozba

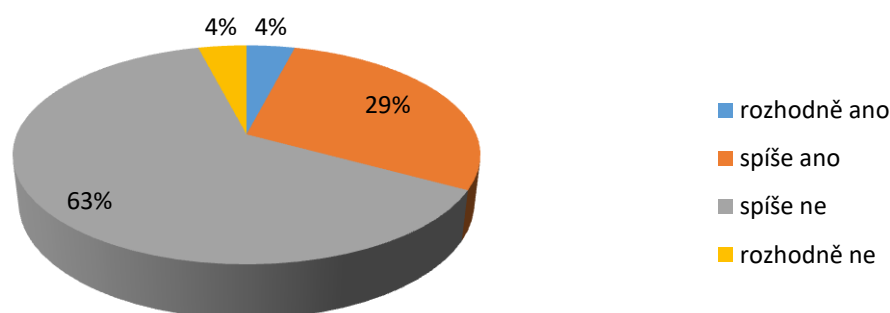

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 9 – Z výsledků odpovědí vyplývá, jestli si respondenti myslí, že lze brát elektronický džihád jako novodobou teroristickou hrozbu. Více jak polovina respondentů tedy 64 % odpovídalo, že spíše ano, 22 % respondentů odpovídalo, že rozhodně ano, 11 % respondentů spíše ne a pouhá 3 % respondentů odpovídala, že elektronický džihád rozhodně nelze brát jako novodobou teroristickou hrozbu.

Graf č. 10 – Hrozí podle Vás teroristický útok v České republice?

Hrozba teroristického útoku v České republice

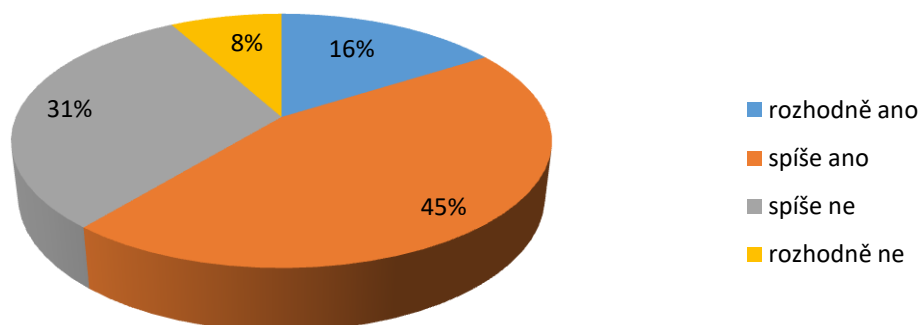

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 10 – Z výsledků odpovědí vyplývá, zda podle respondentů hrozí v České republice teroristický útok. Více jak polovina respondentů tedy 63 % odpovídala, že spíše nehrozí teroristický útok v České republice, 29 % respondentů odpovídalo, že spíše hrozí útok v České republice a 4 % respondentů odpovídalo, že rozhodně hrozí útok v České republice a 4 % že rozhodně nehrozí útok v České republice.

Graf č. 11 – Myslíte si, že terorismus přímo vyplývá z islámského náboženství?

Terorismus a islámské náboženství

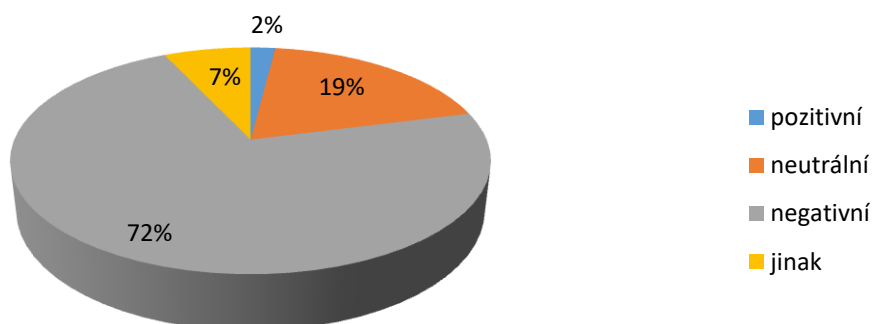

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 11 – Z výsledků odpovědí vyplývá, zda si respondenti myslí, že terorismus přímo vyplývá z islámského náboženství. Méně jak polovina respondentů tedy 45 % odpovídala, že spíše ano, 31% respondentů odpovídalo, že spíše ne, 16 % respondentů odpovídalo, že rozhodně terorismus vyplývá z islámského náboženství a pouhých 8 % odpovědělo, že rozhodně nevyplývá z islámského náboženství.

Graf č. 12 – Jaký je Váš názor na migranty z Blízkého východu?

Názor respondentů na migranty z (Blízkého východu)

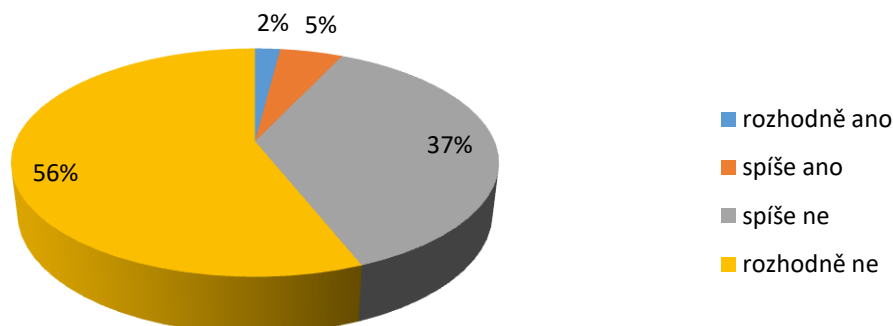

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 12 – Z výsledků odpovědí vyplývá, jaký je názor respondentů na migranty z Blízkého východu. Většina respondentů tedy 72 % odpovědělo, že mají negativní názor na migranty z Blízkého východu, 19 % respondentů má neutrální názor, 7 % respondentů odpovědělo jinak a pouhá 2 % respondentů odpovědělo, že mají pozitivní názor na migranty z Blízkého východu.

Graf č. 13 – Jste pro přijetí imigrantů z Blízkého východu do České republiky?

Přijetí imigrantů z (Blízkého východu) do České republiky

Zdroj: vlastní.

Otázka č. 13 – Z výsledků odpovědí vyplývá, zda jsou respondenti pro přijetí imigrantů z Blízkého východu do České republiky. Více jak polovina respondentů tedy 56 % odpovědělo, že rozhodně nejsou pro přijetí imigrantů z Blízkého východu do České republiky, 37 % respondentů odpovědělo spíše ne, 5 % respondentů odpovědělo spíše ano a pouhá 3 % respondentů odpovědělo, že jsou rozhodně pro přijetí imigrantů do České republiky.

5.2.1 Výsledky hypotéz

Hypotéza číslo 1 – Většina respondentů rozhodně vnímá terorismus ve světě jako hrozbu. Hypotéza se **potvrdila**.

Hypotéza číslo 2 – Méně jak polovina respondentů, ví co je sebevražedný terorismus. Hypotéza se **nepotvrdila**.

Hypotéza číslo 3 – Více jak polovina respondentů neví co je kybernetický džihád. Hypotéza se **potvrdila**.

Závěr

Terorismus je v dnešní době aktuální téma, které se netýká jen států nám vzdálených, ale už i zemí sousedících s Českou republikou. Sice jsme zatím v České republice projev terorismu nezaznamenali, ale je třeba se nad tímto velmi závažným problémem řádně zamyslet, začít ho řešit a vytvářet proti němu účinná opatření. Terorismus už není pouze lokální záležitostí, ale stal se celosvětovým bezpečnostním problémem.

Značným přelomem v pohledu na terorismus se stalo 11. září 2001. Toto datum bylo jakýmsi začátkem boje s globálním terorismem jak pro USA, tak pro řadu dalších států euroatlantické civilizace. Současná odborná literatura, zejména americké a britské provincie, zabývající se problematikou vývoje a proměn terorismu většinou konstatuje, že právě po 11. září 2001 nastala etapa nového – tedy tzv. globálního terorismu. Hlavním argumentem k tomu je poukaz na to, že tento teroristický útok jednak zasáhl srdce nejsilnější světové velmoci (čímž toto její velmocenské postavení alespoň dočasně oslabil), a jednak že teroristická organizace, která útok provedla, není spojena s žádným konkrétním státem a působí vlastně globálně. Zároveň po tomto útoku začalo přibývat dalších teroristických aktů, organizovaných podobně obtížně definovatelných či pochopitelných organizací, které působí buď na území celých kontinentů, nebo celoplanetárně. Globální charakter terorismu podporuje i teze, podle které se díky obrovskému vlivu médií (zejména zpravodajských televizních stanic) každý lokální teroristický čin okamžitě dotkne každého diváka kdekoliv na světě přímo v jeho obývacím pokoji. Jako odpověď na tento útok začaly světové mocnosti, zejména pak USA, vojensky intervenovat v zemích východní Asie či Blízkého nebo Středního východu. Zejména války proti Afghánistánu a Iráku, zahájené ovšem na základě nepřímých či dokonce nepravdivých informací (viz zpráva britské vlády Tony Blaira o důkazech o vlastnictví zbraní hromadného ničení režimem iráckého prezidenta Saddáma Husajna) rozpoutaly v tomto regionu masivní protiakci islamistů, jejíž důsledky ještě dnes pozorujeme v existenci tzv. Islámského státu.

Je také možno doložit, že s přibývajícimi vojenskými intervencemi tzv. mezinárodního společenství (často bez souhlasu Rady bezpečnosti OSN) proti různým suverénním státům se dále zvyšuje četnost teroristických útoků a obecná eskalace zejména v oblastech muslimského světa. Z terorismu se vyvinul jakýsi trend dnešní doby, který zvyšuje napětí ve společnosti a radikalizuje ji.

I když lidé terorismus vnímají jako hrozbu a bojí se jej, tak je zároveň nezajímá, raději se tohoto tématu straní a spíše mají strach z „bagatelní trestné činnosti“, jakou je vandalismus, než z terorismu, který je nám stále blíž a blíž. Česká republika logicky spoléhá na členství v euroatlantických strukturách, díky kterému je obklopena mnoha spojenci a to nás značně sebeuspokojuje, ale bohužel nevede k záruce stability, leda jen v oblasti energetické bezpečnosti nebo s možnou migrační vlnou.

V České republice, ale i v dalších státech byla přijata různá ochranná opatření proti terorismu, jako jsou například zvýšené kontroly na letištích a uvnitř letadel. Jsou prováděna opatření k vyššímu zabezpečení specifických či strategických objektů, je posilována ochrana proti odcizení důležitých dokumentů, lidé musí čelit zvýšeným kontrolám ze strany bezpečnostních složek na veřejných akcích, jako jsou koncerty, vánoční trhy, apod. Přesto jsme svědky stále dalších teroristických útoků, často také útoků různě psychicky vyšinutých osob, které reálně nemají s terorismem nic společného, ale veřejností jsou často neoprávněně za teroristické považovány. Je zjevné, že omezení úspěchu teroristů je možné pouze užší spoluprací států, v našem případě především na bázi EU. Bohužel však také vlna migrace riziko islamizace některých evropských zemí, a tedy také potenciální riziko terorismu, zvýšila.

Za pozitivní trend lze označit fakt, že protiteroristická politika je dnes prováděna do značné míry na regionální (EU, NATO) či dokonce globální bázi (OSN). Úkoly v rámci státu v protiteroristické politice mají různí aktéři na státní i nestátní úrovni, s obecnou nebo specializovanou působností.

Dotazníkové šetření na úrovni informovanosti obyvatel různých věkových kategorií v oblasti obecného terorismu a sebevražedného terorismu ukázalo, že lidé rozhodně berou terorismus ve světě jako hrozbu, ale výsledky zda se zajímají o teroristické útoky vyšly na 40 %, že spíše ano a spíše ne, což je velice sporné, dle autorky by lidé měli vědět, co se ve světě děje a co popř. by se mohlo stát zde v České republice. Dále se v dotazníkovém šetření ukázalo, že občané vědí, co je to sebevražedný terorismus, ale již méně jej dokázali nějak podrobněji definovat. U otázky, zda znají různé sebevražedné atentáty, odpovídali, že ano, ale konkrétně je uvést většinou neuměli.

Podobné odpovědi padaly také u otázky, zda respondenti vědí, co je to elektronický (kybernetický) džihád: většinou jej neznali. Na otázku, zda elektronický džihád vnímají jako novodobou teroristickou hrozbu, psali ve velkém množství, že ano, přičemž jej vůbec nedokázali definovat. U další otázky, zda si myslí, že hrozí teroristický útok v České republice, odpovídala více než polovina dotázaných spíše ne;

u otázky zda terorismus přímo vyvěrá z islámského náboženství ve velkém množství, odpovídali, že spíše ano. Tímto se tedy dle názoru autorky potvrdilo, že se lidé moc nezajímají o historii terorismu a o to, co vlastně islámské náboženství znamená. Na otázku ohledně migrantů z Blízkého východu respondenti odpovídali v masivní většině, že jejich postoj k migrantům je negativní a na otázku, zda souhlasí s přijímáním imigrantů z Blízkého východu do ČR, odpovídali v nadpoloviční většině, že rozhodně nesouhlasí.

V rámci dotazníkového šetření bylo stanoveno několik hypotéz. První hypotéza zněla, že většina respondentů rozhodně vnímá terorismus ve světě jako hrozbu. Dotazníkové šetření správnost této hypotézy potvrdilo. Druhá hypotéza tvrdila, že méně než polovina respondentů ví, co to je sebevražedný terorismus. Dotazníkové šetření správnost této hypotézy vyvrátilo. Třetí hypotéza tvrdila, že více než polovina respondentů neví, co to je kybernetický džihád. Dotazníkové šetření správnost této hypotézy potvrdilo.

Můžeme tedy jen doufat, že tato bakalářská práce svým obsahem otevře čtenářům oči před tím, jak velkou hrozbu terorismus v současné době představuje, jaké následky za sebou nechává, kde jsou jeho skutečné příčiny, kdo a co vlastně terorismus jako takový představuje. A ti, co se v této tématice orientují, si třeba své znalosti zlehka rozšíří a doporučí těm, co terorismus stále berou na lehkou váhu.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

BONANATE, Luigi. *Mezinárodní terorismus*. Praha: Columbus, 1997. 190 s. Edice XX. století. ISBN 80-859-2845-0.

ČEJKA, Marek. *Encyklopedie blízkovýchodního terorismu*. Brno, 2007. 280 s. ISBN 978-80-87029-19-0.

EICHLER, Jan. *Terorismus a války na počátku 21. století*. V Praze: Karolinum, 2007. 352 s. ISBN 978-80-246-1317-8.

HOBSBAWM, E. J. *Globalizace, demokracie a terorismus*. Praha: Academia, 2009. 136 s. XXI. století. ISBN 978-80-200-1725-3.

HEYWOOD, Andrew. *Politické ideologie*. 4. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. 362 s. ISBN 978-80-7380-137-3.

HILLENBRAND, Carole. *Islám: historie, současnost a perspektivy*. V Praze: Paseka, 2017. s. 304. ISBN 978-80-7432-685-1.

LAQUEUR, Walter. *The new terrorism: fanaticism and the arms of mass destruction*. New York: Oxford University Press, 1999. 312 s. ISBN 01-951-1816-2.

MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. 480 s. ISBN 80-903-3338-9.

PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost v právu a politice Evropské unie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. 432 s. ISBN 978-80-7380-611-8.

PIKNA, Bohumil. *Evropský prostor svobody, bezpečnosti a práva (prizmatem Lisabonské smlouvy)*. Praha: Linde, 2010. 435 s. Vysokoškolské právnické učebnice. ISBN 978-80-7201-114-6.

SOULEIMANOV, Emil a Mitchell A. BELFER. *Terorismus: pokus o porozumění*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2010. 354 s. Sociologické aktuality. ISBN 978-80-7419-038-4.

TŮMA, P. *Světový terorismus: encyklopedie*. Praha, SVOJTKA & CO., 2001. 536 s. ISBN 80-723-7340-4.

Elektronické zdroje

Aktuálně.cz: Největší teroristické útoky v Evropě po roce 2000 [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/teroristicke-utoky-v-evrope-po-roce->>

Blesk.cz: Výbuch bomby na koncertě Ariany Grande [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<http://www.blesk.cz/clanek/zpravy-svet/470659/teror-v-manchesteru-na-koncerte-plnem-deti-vybuchla-bomba-plna-hrebiku-nejmene-22-mrtvych.html>>

Lidovky.cz: Útok na redakci Charlie Habdo [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <https://www.lidovky.cz/v-londyne-najela-na-moste-dodavka-dochodcu-svedci-mluvi-i-o-pobodanych-lidech-1s6-/zpravy-svet.aspx?c=A170603_235529_ln_zahranici_gib>

Neviditelný pes: Sebevražedný terorismus [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <http://archiv.neviditelnypes.lidovky.cz/clanky/2003/05/30509_1_0_0.html>

Novinky.cz: Útoky v moskevském metru [online]. [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: WWW <<https://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/196088-utoky-v-moskevskem-metru-spachaly-cecenske-teroristky-nasly-se-jejich-hlavy.html>>

Nova.cz: útok v Barceloně [online]. [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: WWW <<http://tn.nova.cz/clanek/dodavka-vjela-v-centru-barcelony-do-lidi-na-miste-jsou-zraneni.html>>

Prima zoom: ISIS: NOVÁ GENERACE, dokument [online]. [cit. 2018-03-02]. Dostupné z: WWW <<https://play.iprima.cz/dokumenty/isis-nova-generace>>

Survival: Ochrana člověka za mimořádných událostí [online]. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z: WWW <<http://www.komenskeho66.cz/materialy/ocmu/teorie31.html>>

DANICS, Štefan a Leoš TUČEK. *Vojenské rozhledy: Opravdu rozumíme současné epidemii sebevražedných teroristických útoků?: (Pokus o systematizaci pojmu terorismus)* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: WWW <<http://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie/opravdu-rozumime-soucasne-epidemii-sebevrazednych-teroristickyh-utoku-pokus-o-systematizaci-pojmu-terorismus>>

Záchranný kruh: Terorismus a jiné hrozby [online]. [cit. 2018-02-27]. Dostupné z: WWW <<https://www.zachranny-kruh.cz/pro-verejnost/mimoradne-udalosti/terorismus/terorismus-a-jine-hrozby.html>>

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

Fotografie: Dítě, které se prostřednictvím mikrofonu snaží naverbovat další děti do ISIS, aby se staly dalšími mláďaty chalífátu [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: [WWW<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1510840-nova-zbran-islamistu-lvicata-chalifatu>](http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1510840-nova-zbran-islamistu-lvicata-chalifatu)

Fotografie: Výcvik tzv. "mláďat chalífátu" [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: [WWW <http://tn.nova.cz/clanek/chlapec-14-o-vycviku-isis-ukazovali-nam-jak-podrezavat.html>](http://tn.nova.cz/clanek/chlapec-14-o-vycviku-isis-ukazovali-nam-jak-podrezavat.html)

Fotografie: Naverbované dítě do ISIS, se zbraní [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: [WWW <https://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/365160-islamsky-stat-naverboval-stovky-deti-rika-jim-mladata-chalifatu.html>](https://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/365160-islamsky-stat-naverboval-stovky-deti-rika-jim-mladata-chalifatu.html)

Fotografie: Mláďata chalífátu při popravě [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: [WWW <http://www.blesk.cz/galerie/zpravy-svet/561380/sedivouse-jejsou-novou-popravci-cetou-isis-mezi-radikaly-vrazdi-stari-i-deti?foto=2>](http://www.blesk.cz/galerie/zpravy-svet/561380/sedivouse-jejsou-novou-popravci-cetou-isis-mezi-radikaly-vrazdi-stari-i-deti?foto=2)

Fotografie: Výuka v Islámské škole [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: [WWW <https://aeronet.cz/news/video-vyuka-detskych-dzihadistu-v-afghanske-skole-islamsky-stat-by-bez-snahy-zapadu-o-import-demokracie-do-muslimskych-zemi-nikdy-neprosperoval-cz-titulky/>](https://aeronet.cz/news/video-vyuka-detskych-dzihadistu-v-afghanske-skole-islamsky-stat-by-bez-snahy-zapadu-o-import-demokracie-do-muslimskych-zemi-nikdy-neprosperoval-cz-titulky/)

Seznam zkratek

AFP – Agence France Presse - Francouzská tisková agentura.

AQAP – Nejnebezpečnější teroristická skupina.

AČR – Armáda České republiky.

CEPOL - Evropská policejní akademie.

COTER - Pracovní skupina pro boj s terorismem v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

CBRN – Program solidarity EU.

DPA – Tisková agentura.

ETA - Euskadi Ta Askatasuna, (*česky to znamená Baskicko a svoboda*) -baskická separatistická teroristická organizace.

EU – Evropská unie.

ES – Evropské společenství.

IRA – Irská republikánská armáda.

IZS – Integrovaný záchranný systém.

ISIS – Islámský stát.

LTTE – Tygři osvobození tamilského Ílamu.

MZV – Ministerstvo zahraničních věcí.

NATO – Severoatlantická aliance.

OOP – Organizace pro osvobození Palestiny.

OBSE – Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

OPEC - Organizace zemí vyvážejících ropu.

PKK – strana kurdských pracujících.

PWGT – Policejní skupina bojující proti terorismu - Police Working Group on Terrorism.

RAND Corporation – prestižní americká výzkumná instituce, která hledá řešení důležitých společenských problémů.

SSSR – Sovětský svaz.

SRN – Spolková republika Německo.

SFEU – Smlouva o fungování Evropské unie.

TWP – Skupina bojující proti terorismu - Working Party on Terrorism.

USS Cole (DDG-67) - je americký torpédoborec třídy Arleigh Burke.

URNA – Útvar rychlého nasazení.

WTC – World Trade Center - bývalé Světové obchodní centrum v New Yorku.

ZHN – zbraně hromadného ničení.

Seznam tabulek a grafů

Graf 1: Pohlaví:.....	49
Graf 2: Věk:.....	49
Graf 3: Vnímáte terorismus ve světě jako hrozbu?:.....	50
Graf 4: Víte co je to sebevražedný terorismus?:.....	50
Graf 5: Znáte nějaké sebevražedné atentáty?:.....	51
Graf 6: Zajímáte se o teroristické útoky?:.....	51
Graf 7: Jaký útok byl podle Vás za poslední léta ten nejhorší (rozmezí 4 let)?:.....	52
Graf 8: Víte co je to elektronický (kybernetický) džihád?:.....	52
Graf 9: Myslíte si, že elektronický džihád lze brát za novodobou teroristickou hrozbu?:.....	53
Graf 10: Hrozí podle Vás teroristický útok v České republice?:.....	53
Graf 11: Myslíte si, že terorismus přímo vyplývá z islámského náboženství?:.....	54
Graf 12: Jaký je Váš názor na migranty z Blízkého východu?:.....	54
Graf 13: Jste pro přijetí imigrantů z Blízkého východu do České republiky?:.....	55

Přílohy

- I. Fotografie z výcviku tzv. „mláďat chalífátu“
- II. Fotografie mláďat chalífátu při popravě
- III. Fotografie naverbovaného dítěte do ISIS se zbraní
- IV. Fotografie dítěte jak se prostřednictvím mikrofonu snaží naverbovat děti do ISIS, aby se staly dalšími mláďaty chalífátu
- V. Fotografie jak se dítě učí střílet z pistole v Islámské škole
- VI. Fotografie jak učitel učí děti střílet z pistole
- VII. Dotazník vytvořený pro veřejnost

Příloha I

Fotografie: výcvik tzv. „mlád'at chalífátu“¹⁵⁷

Příloha II

Fotografie: mlád'ata chalífátu při popravě.¹⁵⁸

¹⁵⁷ Fotografie: Výcvik tzv. "mlád'at chalífátu" [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: WWW <<http://tn.nova.cz/clanek/chlapec-14-o-vycviku-isis-ukazovali-nam-jak-podrezavat.html>>

¹⁵⁸ Fotografie: Mlád'ata chalífátu při popravě [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: WWW <<http://www.blesk.cz/galerie/zpravy-svet/561380/sedivousove-jsou-novou-popravci-cetou-isis-mezi-radikaly-vrazdi-stari-i-deti?foto=2>>

Příloha III

Fotografie: naverbované dítě do ISIS se zbraní.¹⁵⁹

Příloha IV

Fotografie: dítě se prostřednictvím mikrofonu snaží naverbovat děti do ISIS, aby se staly dalšími mláďaty chalífátu.¹⁶⁰

¹⁵⁹ Fotografie: Naverbované dítě do ISIS, se zbraní [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: WWW <<https://www.novinky.cz/zahranicni/blizky-a-stredni-vychod/365160-islamsky-stat-naverboval-stovky-deti-rika-jim-mladata-chalifatu.html>>

¹⁶⁰ Fotografie: Fotografie dítěte jak se prostřednictvím mikrofonu snaží naverbovat další děti do ISIS, aby se staly dalšími mláďaty chalífátu [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: WWW <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1510840-nova-zbran-islamistu-lvicata-chalifatu>>

Příloha V

Fotografie: děti se učí střílet ze zbraně v Islámské škole.¹⁶¹

Příloha VI

Fotografie: učitel žákům ukazuje, jak se střílí z pistole.¹⁶²

¹⁶¹Fotografie: *Výuka v Islámské škole* [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: WWW <<https://aeronet.cz/news/video-vyuka-detskyh-dzihadistu-v-afghanske-skole-islamsky-stat-by-bez-snahy-zapadu-o-import-demokracie-do-muslimskych-zemi-nikdy-neprosperoval-cz-titulky/>>

¹⁶²Fotografie: *Výuka v Islámské škole* [online]. [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: WWW <<https://aeronet.cz/news/video-vyuka-detskyh-dzihadistu-v-afghanske-skole-islamsky-stat-by-bez-snahy-zapadu-o-import-demokracie-do-muslimskych-zemi-nikdy-neprosperoval-cz-titulky/>>

Příloha VII

Dotazník

Milí respondenti.

Jsem studentka třetího ročníku Vysoké školy evropských a regionálních studií Příbram, obor Bezpečnostně právní činnost. Ráda bych Vás tímto požádala o vyplnění následujícího dotazníku, který je určen lidem různých věkových kategorií a ve kterém se zaměřuji na průzkum jejich znalostí a názorů, týkajících terorismu a sebevražedného terorismu. Výsledky dotazníkového šetření jsou anonymní a budou sloužit výhradně jako podklad k vypracování mé bakalářské práce na téma: „Mučednická smrt“.

Děkuji Vám za ochotu

Nikola Mezková

1) POHLAVÍ:

- a) žena
- b) muž

2) VĚK:

- a) 18-30 let
- b) 31-40 let
- c) 41 a více let

3) VNÍMÁTE TERORISMUS VE SVĚTĚ JAKO HROZBU?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) rozhodně ne

4) VÍTE CO JE TO SEBEVRAŽEDNÝ TERORISMUS?

a) ano

b) ne

pokud ano,

stručně, vysvětlete:

.....

5) ZNÁTE NĚJAKÉ SEBEVRAŽEDNÉ ATENTÁTY?

a) ano

b) ne

pokud ano,

vyjmenujte, alespoň jeden:

.....

6) ZAJÍMÁTE SE O TERORISTICKÉ ÚTOKY?

a) rozhodně ano

b) spíše ano

c) spíše ne

d) rozhodně ne

7) POKUD JSTE V PŘEDEŠLÉ OTÁZCE ODPOVĚDĚLI ANO, JAKÝ ÚTOK BYL
PODLE VÁS ZA POSLEDNÍ LÉTA TEN NEJHORŠÍ? (ROZMEZÍ 4 LET)

a) odpověď teroristů na karikatury od redakce Charlie Hebdo ve Francii, 2015

b) bombový útok na letišti v Zaventem a v Bruselském metru, 2016

c) bombový útok na koncertě Ariany Grande v Manchesteru, 2017

d) útok dodávkou na londýnském mostě London Bridge, a následně útočník použil nůž
a napadl lidi ve svém okolí, 2017

e) jiné:

8) VÍTE CO JE TO ELEKTRONICKÝ (KYBERNETICKÝ) DŽIHÁD?

a) ano

b) ne

pokud ano,

stručně vysvětlete:

.....

9) MYSLÍTE SI, ŽE ELEKTRONICKÝ DŽIHÁD LZE BRÁT JAKO NOVODOBOU TERORISTICKOU HROZBU?

a) rozhodně ano

b) spíše ano

c) spíše ne

d) rozhodně ne

10) HROZÍ PODLE VÁS TERORISTICKÝ ÚTOK V ČESKÉ REPUBLICE?

a) rozhodně ano

b) spíše ano

c) spíše ne

d) rozhodně ne

11) MYSLÍTE SI, ŽE TERORISMUS PŘÍMO VYPLÝVÁ Z ISLÁMSKÉHO NÁBOŽENSTVÍ?

a) rozhodně ano

b) spíše ano

c) spíše ne

d) rozhodně ne

12) JAKÝ JE VÁŠ NÁZOR NA MIGRANTY Z BLÍZKÉHO VÝCHODU?

- a) pozitivní
- b) neutrální
- c) negativní
- d) jiné:

13) JSTE PRO PŘIJETÍ IMIGRANTŮ Z BLÍZKÉHO VÝCHODU DO ČESKÉ REPUBLIKY?

- a) rozhodně ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) rozhodně ne